

ANALIZA ŁÓDZKIEGO RYNKU NIERUCHOMOŚCI

2016-2017

CZĘŚĆ NR 1

I. RYNEK NIERUCHOMOŚCI LOKALOWYCH MIESZKALNYCH

AUTORKI:

MAGDALENA FRAŃCZUK rzeczoznawca majątkowy nr upr. 5137

EWA NIEWIADOMSKA rzeczoznawca majątkowy nr upr. 5731

SPIS TREŚCI

WSTĘP – WPROADZENIE DO ANALIZY RYNKU 2016 ÷ 2017	3
I. NIERUCHOMOŚCI LOKALOWE MIESZKALNE	4
1. Wstęp	4
2. Rynek pierwotny i wtórny nieruchomości lokalowych- wprowadzenie	4
2.1. LICZBA TRANSAKCI I ICH STRUKTURA W ODNIESIENIU DO RODZAJU RYNKU (PIERWOTNY I WTÓRNY) .	4
2.1.1. Średnie ceny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na rynku pierwotnym i wtórnym.....	5
2.2. RYNEK WTÓRNY NIERUCHOMOŚCI LOKALOWYCH MIESZKALNYCH – CAŁA ŁÓDŹ	22
2.2.1. Podstawowe wskaźniki dla rynku wtórnego nieruchomości lokalowych	22
2.2.2. Trend czasowy na rynku wtórnym nieruchomości lokalowych mieszkalnych – cała Łódź	22
2.2.3. Struktura powierzchni sprzedanych lokali mieszkalnych na rynku wtórnym w latach 2016 i 2017 w całej Łodzi.....	24
2.2.4. Średnie ceny w zależności od powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych na rynku wtórnym	25
2.2.5. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych- Bałuty	27
2.2.6. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Górna.....	27
2.2.7. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Polesie.....	27
2.2.8. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Śródmieście.....	27
2.2.9. Rynek wtórny lokali mieszkalnych - Widzew	28
2.2.10. Liczba transakcji na rynku wtórnym nieruchomości lokalowych mieszkalnych- zestawienie w podziale na dzielnice	28
2.2.11. Średnie ceny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na rynku wtórnym- zestawienie w podziale na dzielnice	29
2.2.12. Analiza liczby transakcji w dzielnicach w zależności od wieku i rodzaju budynku w 2017 r.	30
2.2.13. Wnioski z analizy rynku wtórnego nieruchomości lokalowych mieszkalnych.	36

WSTĘP – WPROWADZENIE DO ANALIZY RYNKU 2016 ÷ 2017

Analiza łódzkiego rynku nieruchomości objęła transakcje wpisane do *Bazy Danych o Rynek Nieruchomości WALOR*, z terenu miasta Łodzi, które miały miejsce w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r.

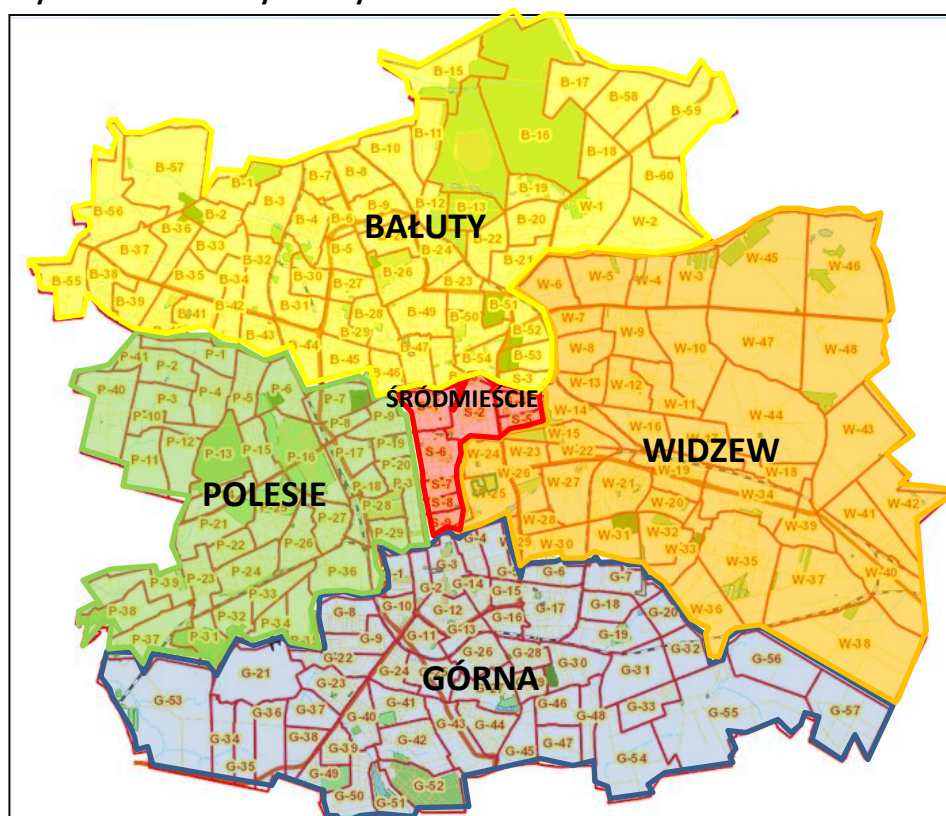
Analiza skoncentrowana została na rynku mieszkaniowym. Niniejszy raport przedstawia wyniki analizy dla trzech głównych segmentów łódzkiego rynku:

- I. rynku nieruchomości lokalowych mieszkalnych;
- II. rynku nieruchomości gruntowych niezabudowanych;
- III. rynku nieruchomości gruntowych zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Podczas analizy każdego z ww. segmentów rynku transakcje zgromadzone w Bazie Danych Walor zostały zweryfikowane pod kątem spełniania wymogi transakcji rynkowych. W wyniku tego zostały odrzucone transakcje nierynkowe np. transakcje o cenach skrajnych – które na tle innych transakcji były skrajnie niskie (ceny okazjonalne) lub skrajnie wysokie (ceny amatorskie). W każdym z rozdziałów znajduje się odpowiedni komentarz odnośnie transakcji odrzuconych. Wyłączono również transakcje, przy których opis wskazywał, że transakcja może być nierynkowa z powodu powiązania stron transakcji.

W każdym z rozdziałów przedstawiono zestawienia danych w poszczególnych dzielnicach miasta. Terytorialny podział miasta uwzględniony w analizie odpowiada podziałowi na dzielnice, które składają się z obrębów geodezyjnych zgodnie z podziałem według Łódzkiego Ośrodka Geodezji (rys. nr 1).

Rys. nr 1 Podział terytorialny Łodzi.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://gis.mapa.lodz.pl/Ogolna/default.aspx#>.

Analiza rynku nieruchomości lokalowych mieszkalnych oraz rynku nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi została przeprowadzona oddzielnie dla ryнку pierwotnego i wtórnego.

Rynek pierwotny lokali mieszkalnych rozumiany jest jako rynek lokali w nowych budynkach deweloperskich, wybudowanych w latach 2009-2017, które sprzedaje deweloper. Takie samo założenie przyjęto dla rynku pierwotnego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Rynek wtórny obejmuje transakcje pomiędzy osobami fizycznymi lub, w których stroną są podmioty inne niż osoby fizyczne z wyłączeniem deweloperów. Transakcje na rynku wtórnym lokali mieszkalnych dotyczą lokali w budynkach o różnym wieku - od kamienic po budynki z wielkiej płyty jak również w nowo wybudowanych budynkach z wyłączeniem transakcji, w których stroną był deweloper. Podobne założenie przyjęto przy analizie rynku wtórnego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Szczegółowe założenia przedstawione są w poszczególnych rozdziałach.

I. NIERUCHOMOŚCI LOKALOWE MIESZKALNE

1. WSTĘP

Analiza łódzkiego rynku nieruchomości lokalowych o funkcji mieszkalnej objęta **rynek pierwotny i rynek wtórny** transakcji na obszarze całego miasta Łodzi.

Transakcje dotyczyły nieruchomości lokalowych. Nie wzięto pod uwagę transakcji spółdzielczym własnościowym prawem do lokali mieszkalnych.

Jednostkę przyjętą do analizy cen stanowi – cena za 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania w zł.

Badaniem objęto transakcje zawarte w latach 2016 i 2017.

W analizowanym okresie na rynku pierwotnym odnotowano 1727 transakcje, a na rynku wtórnym 5269. Łącznie było 6996 transakcji nieruchomościami lokalowymi.

W kolejnych podrozdziałach przedstawione zostały wyniki analizy kolejno dla rynku pierwotnego i dla rynku wtórnego.

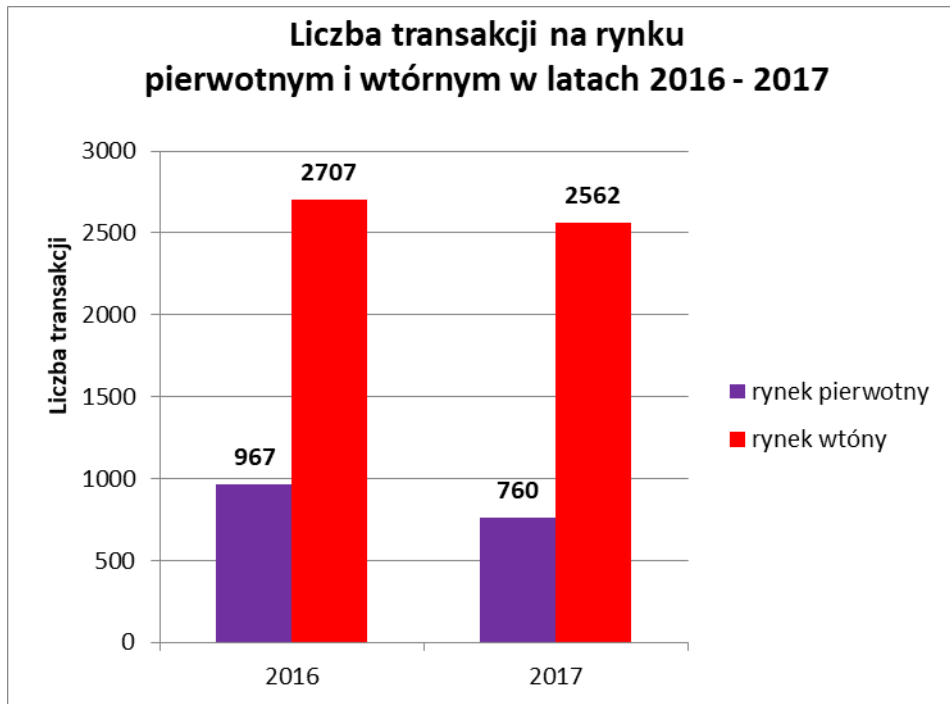
Wyniki tej analizy ujęto zarówno w odniesieniu do całego obszaru miasta jak i jednostek terytorialnych tj. dzielnic.

2. RYNEK PIERWOTNY I WTÓRNY NIERUCHOMOŚCI LOKALOWYCH - WPROWADZENIE

2.1. LICZBA TRANSAKcji I ICH STRUKTURA W ODNIESIENIU DO RODZAJU RYNKU (PIERWOTNY I WTÓRNY)

Przeanalizowano łącznie **6996** transakcji nieruchomościami lokalowymi w tym **1727** transakcje na rynku pierwotnym i **5269** na rynku wtórnym.

Z analizy wyłączono transakcje nieruchomościami lokalowymi w kamienicach deweloperskich oraz lokalami w budynkach dwurodzinnych.

Liczba transakcji nieruchomościami lokalowymi mieszkalnymi na rynku wtórnym w 2016 r. (2707 transakcji) była większa niż w 2017 r. (tj. 2562). Spadek liczby transakcji wyniósł ok. 145 transakcji, co stanowi 5% poziomu z 2016 r.

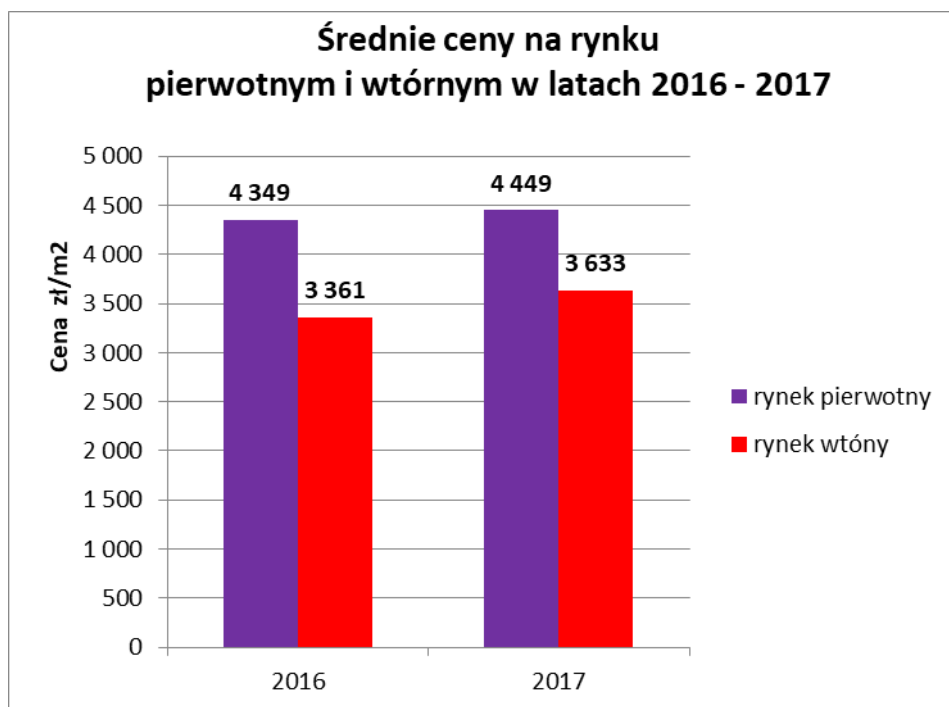
Na rynku pierwotnym również nastąpił spadek liczby transakcji z poziomu 967 w 2016 r. do 760 w 2017 r. Liczba transakcji zmniejszyła się o 21%.

Udział rynku pierwotnego w łącznej liczbie lokali w latach 2016 r. i 2017 r. wyniósł 25%, a udział rynku wtórnego 75%.

2.1.1. Średnie ceny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na rynku pierwotnym i wtórnym

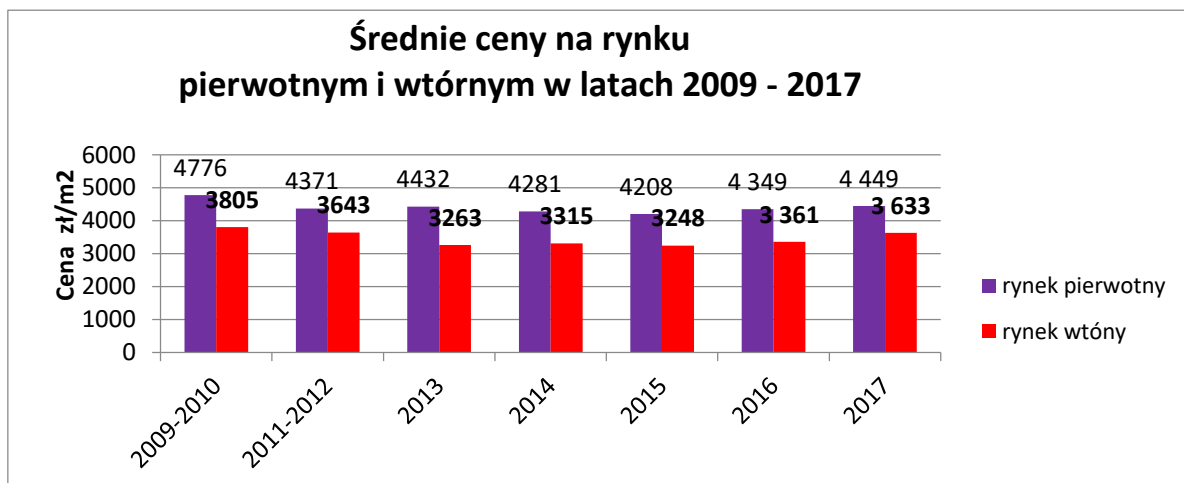
Wykres nr 2 przedstawia średnie ceny nieruchomości lokalowych na rynku pierwotnym i wtórnym w roku 2016 i w roku 2017. Trendy cenowe na poszczególnych rynkach zostały opisane w kolejnych częściach opracowania.

Wzrost średnich cen na rynku pierwotnym był mniejszy niż na rynku wtórnym. W 2016 r. różnica między średnimi cenami na rynku pierwotnym i wtórnym wynosiła 988 zł/m², a w 2017r. różnica ta zmniejszyła się do 816 zł/m².

Wykres nr 3 przedstawia zestawienie średnich cen na rynku pierwotnym i wtórnym w latach od 2009 do 2017. Średnie ceny z lat 2009 – 2015 pochodzą z analiz rynku wykonywanych dla Bazy Danych o Łódzkim Rynku Nieruchomości.

Wykres nr 3

Z wykresu nr 3 wynika, że średnie ceny na rynku wtórnym w latach 2016-2017 w porównaniu do poziomu z lat 2011-2012 są na podobnym poziomie. Znacząca zmiana nastąpiła pomiędzy okresem 2009-2010 a 2011-2012, kiedy to średnie ceny na rynku pierwotnym zmniejszyły się o ok. 405 zł/m², tj. 8%. Różnica może wynikać, z tego, że na rynku pierwotnym cena ustalana jest na etapie umowy przedwstępnej zawieranej wcześniej, zazwyczaj na etapie budowy, a ostateczna umowa sprzedaży podpisywana jest później, czyli po zakończeniu budowy i oddaniu budynku do użytkowania. W związku z tym ceny z umów sprzedaży w latach 2009 i 2010 mogły pochodzić z lat 2007 i 2008 – z okresu tzw. „boomu” na rynku mieszkaniowym.

Ceny średnie na rynku pierwotnym przewyższyły już poziom z lat 2011-2012, ale nie osiągnęły jeszcze rekordowego poziomu z okresu boom-u z lat. 2009 i 2010.

Analizy trendu czasowego zmian cen w latach 2016-2017 na rynku pierwotnym i wtórnym zostały przedstawione w kolejnych częściach analizy.

2.2. RYNEK PIERWOTNY NIERUCHOMOŚCI LOKALOWYCH MIESZKALNYCH - CAŁA ŁÓDŹ

2.2.1. Podstawowe wskaźniki dla rynku pierwotnego nieruchomości lokalowych

Badanie **ryнку pierwotnego** objęło transakcje lokalami w budynkach nowych, deweloperskich, powstałych w latach 2009-2017. Tak długi okres czasu wynika z faktu, że w latach 2016-2017 sprzedawane były również lokale w budynkach wybudowanych przed kilku laty. Analiza nie ujmuje transakcji lokalami w zmodernizowanych budynkach kamienic, wybudowanych na początku lub w pierwszej połowie XX w. Ceny notowane na tym rynku są z reguły niższe niż na rynku lokali w budynkach nowych, ponadto poszczególne inwestycje znacząco się różnią pod kątem zakresu przeprowadzonej modernizacji, co wpłynęłoby na zniekształcenie wniosków z niniejszej analizy. Liczba transakcji lokalami w zmodernizowanych kamienicach w latach 2016-2017 wyniosła 202, w tym 96 transakcji zawarto w 2016 r., zaś 106 – w 2017 r.

Zweryfikowane ceny nie zawierają podatku VAT. Co do zasady transakcje obejmują cenę lokalu bez uwzględnienia ceny za miejsca parkingowe w parkingach podziemnych lub naziemnych, gdy miejsce parkingowe stanowi udział w odrębnej nieruchomości, tj. w lokalu garażowym. W przypadku części transakcji miejsce garażowe stanowi pomieszczenie przynależne i w takiej sytuacji jego cena jest ujęta w cenie lokalu bez wyodrębnienia ceny miejsca postojowego. Zdarza się również, że prawo do miejsca postojowego sprzedawane jest jako prawo do wyłącznego korzystania z części nieruchomości wspólnej.

Dla zapewnienia jednorodności zbioru z analizowanego zbioru wyłączono transakcje lokalami w budynkach dwumieszkaniowych z ogródkami, które w swojej formie są bliższe zabudowie mieszkalnej jednorodzinnej w zabudowie bliźniaczej. Do inwestycji wyłączonych z analizy należą budynki zlokalizowane przy następujących ulicach: Bałtyckiej, Dożynkowej, Generalskiej, Lawinowej, Platanowej, Spadochroniarzy i Śląskiej (łącznie 46 transakcji, w tym 25 z 2016 r. i 21 z 2017 r.).

Tabela nr 1

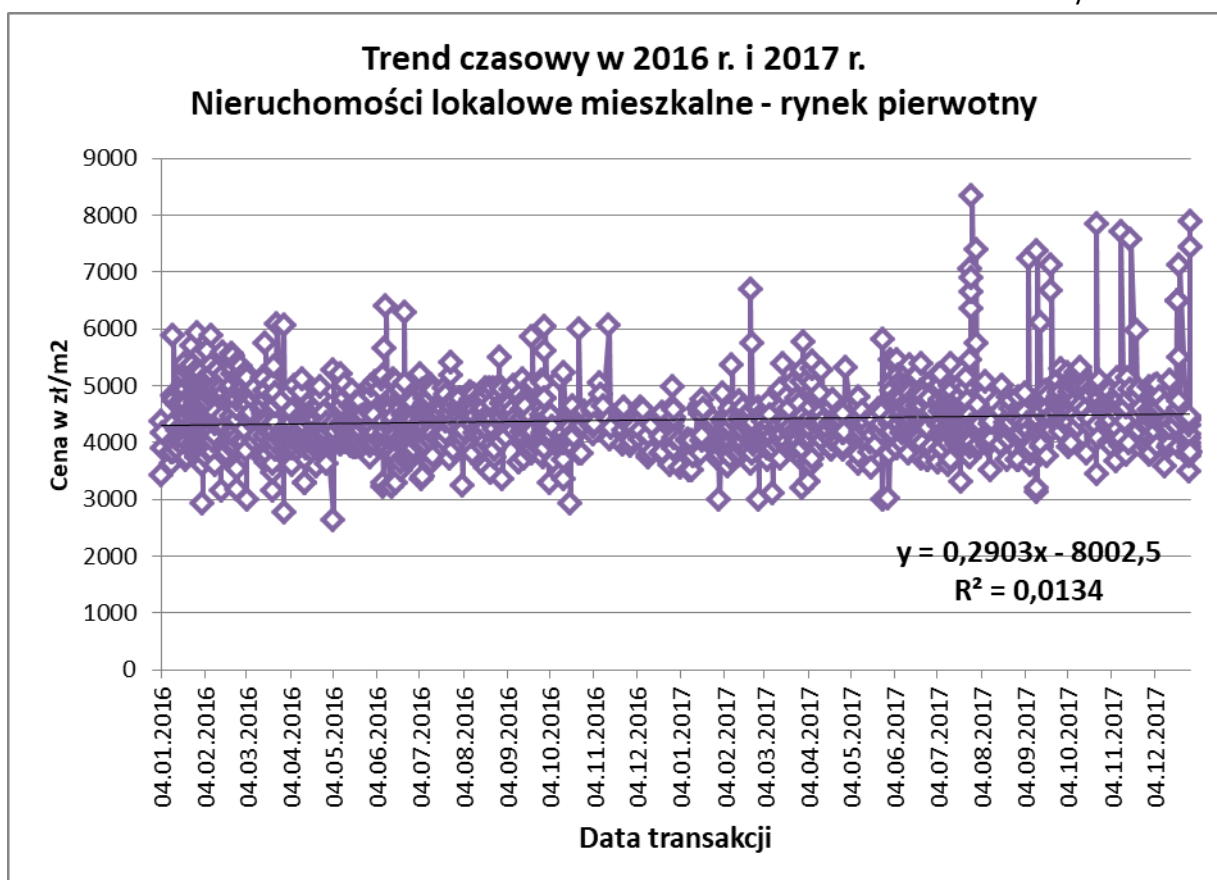
Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	1727	967	760
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	4 393	4 349	4 449
• C min	2 641	2 641	2 990
• C max	8 342	6 409	8 342
• odchylenie standardowe	552	480	628
• mediana	4 333	4 298	4 359

Po rekordowym dla rynku pierwotnego lokali mieszkalnych roku 2016, w którym odnotowano 967 transakcji nieruchomościami z tego segmentu rynku, w 2017 r. liczba transakcji spadła do 760. Jest to wynik słabszy niż w roku poprzednim, ale lepszy niż w roku 2015, w którym na rynku deweloperskim sprzedano łącznie 694 lokale mieszkalne.

Średnia cena transakcyjna na analizowanym rynku wzrosła o 100 zł/m², czyli o ok. 2%. Wzrost wartości przeciętnej (średkowej w analizowanych zbiorach), mediany, był mniejszy i wyniósł niecałe 1,5%. W 2017 r. wyraźnie wzrosła wartość odchylenia standardowego, co, podobnie jak większa rozbieżność między ceną minimalną a maksymalną w 2017 r., świadczy o większym zróżnicowaniu cen transakcyjnych na rynku pierwotnym w roku 2017 niż w roku poprzednim.

Wykres nr 4 przedstawia rozkład jednostkowych cen transakcyjnych w czasie i trend czasowy w latach 2016 i 2017. Punkty na wykresie przedstawiają poszczególne transakcje zawarte w latach 2016 i 2017. Linia trendu jest linią rosnącą o niewielkim nachyleniu. Bardzo niska wartość współczynnika determinacji wskazuje jednak na fakt, że upływ czasu w bardzo niewielkim stopniu wyjaśnia odnotowaną na rynku zmianę poziomu cen. Jego źródeł należy upatrywać zatem przede wszystkim w zmianie struktury analizowanych zbiorów nieruchomości, na co może wpływać np. pojawienie się na rynku w 2017 lokali mieszkalnych, położonych w budynkach o podwyższonym standardzie, w atrakcyjnej lokalizacji (aż 17 z 19 transakcji zawartych w 2017 r., których cena jednostkowa była wyższa od ceny maksymalnej z 2016 r., równej 6409 zł/m², dotyczyło jednej inwestycji).

Wykres nr 4

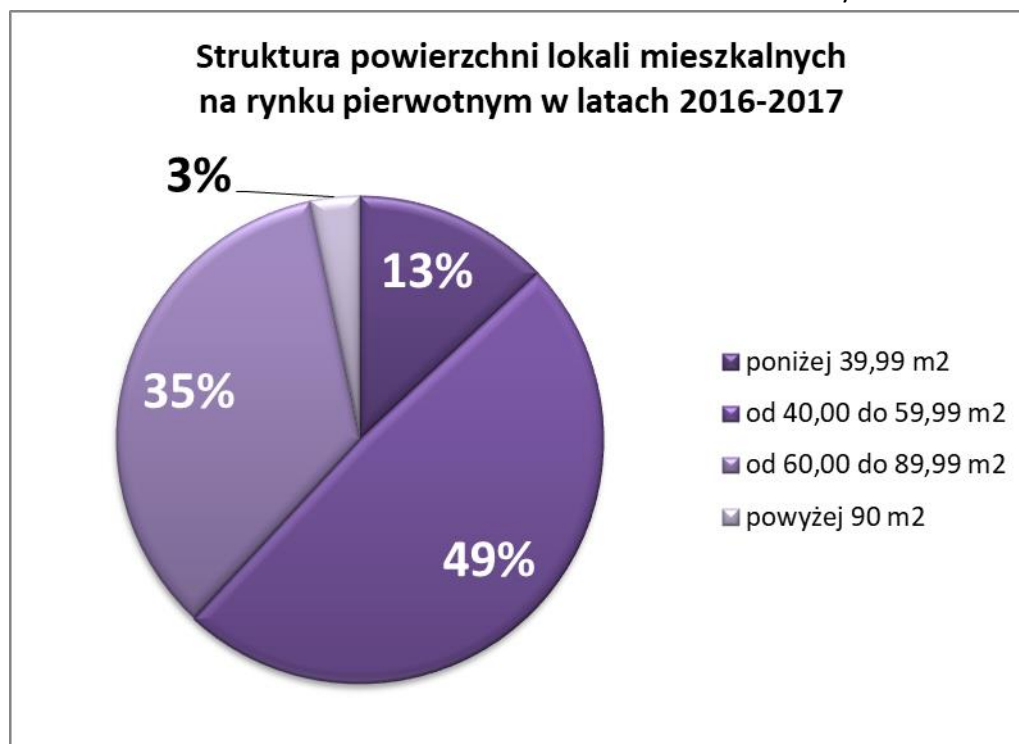

2.2.2. Struktura powierzchni sprzedanych lokali mieszkalnych na rynku pierwotnym w latach 2016 i 2017 w całej Łodzi

Analiza struktury powierzchni sprzedawanych na rynku pierwotnym nieruchomości lokalowych wykazała, że najczęściej kupowane są lokale w przedziałach powierzchni od 40,00 m² do 59,99 m² (łącznie 49% wszystkich sprzedanych lokali). Na drugim miejscu pod względem popularności wśród nabywców plasują się lokale o powierzchni od 60,00 m² do 89,99 m² (35% transakcji). Najmniejszy popyt zgłaszano na mieszkania największe, o powierzchni przekraczającej 90,00 m².

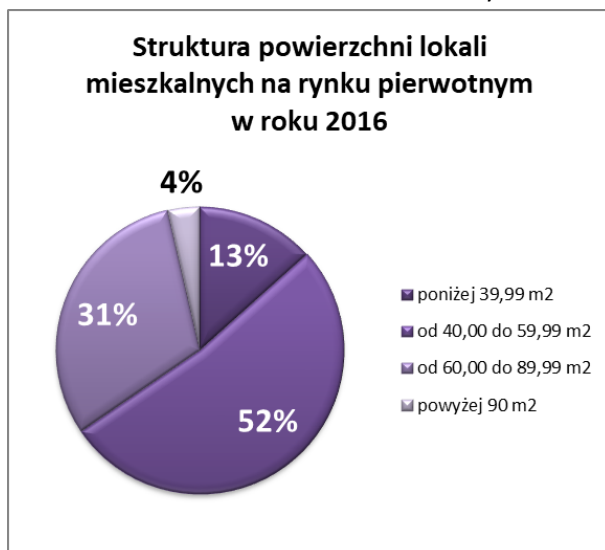
Wykres nr 5

Przedziały Pu lokalu (m ²)	Udział (%) 2016-2017	Liczba transakcji 2016-2017	Liczba transakcji 2016 r.	Liczba transakcji 2017 r.
≤39,99 m ²	13%	225	129	96
<40-59,99> m ²	49%	844	504	340
<60-89,99> m ²	35%	601	299	302
≥90 m ²	3%	57	35	22

Porównując strukturę powierzchni użytkowej sprzedawanych w latach 2016-2017 lokali mieszkalnych na rynku pierwotnym dla każdego roku osobno, można zaobserwować widoczne przesunięcie zainteresowania nabywców z lokali najbardziej typowych, o powierzchni od 40,00 m² do 59,99 m², w kierunku lokali większych, o powierzchni od 60,00 m² do 89,99 m² (wykresy nr 6 i 7). Udziały lokali małych, o powierzchni użytkowej poniżej 39,99 m² oraz lokali największych, o powierzchni powyżej 90,00 m², nie uległy istotnym zmianom w latach 2016 i 2017.

Wykres nr 6

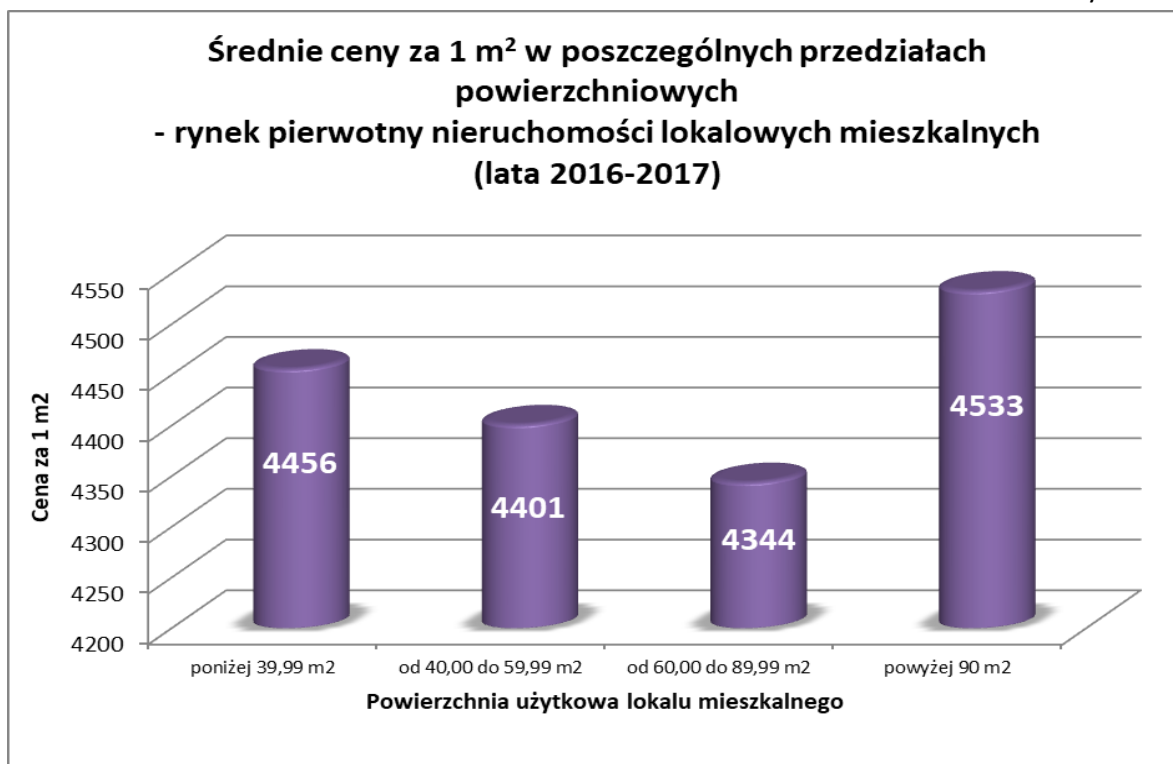
Wykres nr 7

2.2.3. Średnie ceny w zależności od powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych na rynku pierwotnym

Wykres nr 8 przedstawia średnie ceny 1 m² lokalu mieszkalnego w poszczególnych przedziałach powierzchni użytkowej. Wynika z niego, że rozpatrując lata 2016 i 2017 łącznie, najwyższą średnią cenę transakcyjną za 1 m² PU lokalu uzyskiwały lokale największe, o powierzchni powyżej 90,00 m² (4533 zł/m²). Lokale najmniejsze (o pow. poniżej 39,99 m²) osiągnęły cenę średnią niższą o 77 zł/m², równą 4456 zł/m². Najtańsze w przeliczeniu na 1 m² PU lokalu były lokale o powierzchni od 60,00 m² do 89,99 m².

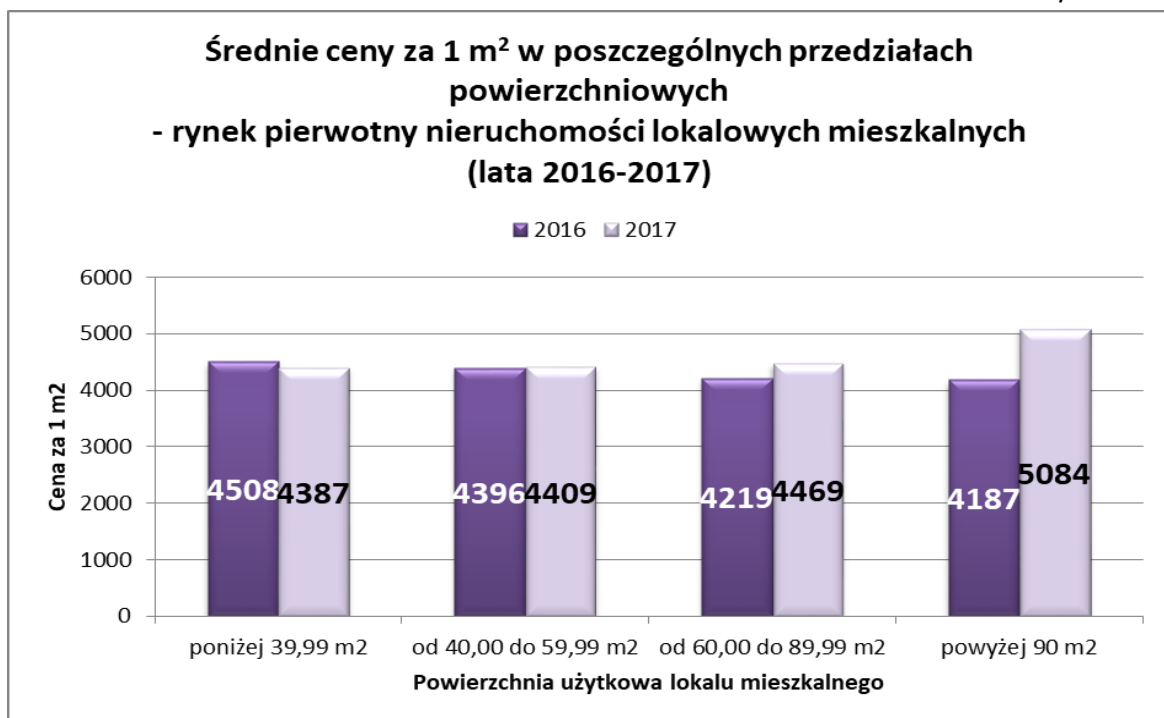
Wykres nr 8

Jeśli jednak przyjrzeć się każdemu z lat z osobna (wykres nr 9), zaobserwuje się ciekawą tendencję: zależność średniej ceny transakcyjnej od powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego była dokładnie odwrotna w latach 2016 i 2017:

- w roku 2016 najwyższą cenę średnią, równą 4508 zł/m², osiągnęły lokale najmniejsze, o PU poniżej 39,99 m²; wraz ze wzrostem powierzchni lokalu mieszkalnego średnia cena transakcyjna 1 m² systematycznie malała, by w przypadku lokali o największej powierzchni, powyżej 90,00 m² osiągnąć poziom 4187 zł/m²;
- w roku 2017 najwyższą cenę średnią, równą 5084 zł/m², osiągnęły lokale największe, o PU powyżej 90,00 m²; im powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego była mniejsza, tym mniejsza była średnia cena transakcyjną; najniższą cenę średnią za 1 m² osiągnęły lokale małe, o pow. poniżej 39,99 m² (4387 zł/m²).

Wykres nr 9

Należy pamiętać, że powyższe wykresy zostały sporządzone z zastosowaniem zasady *ceteris paribus*, co sprawia, że nie odwzorowują one wpływu innych niż powierzchnia użytkowa cech nieruchomości na ich średnie ceny transakcyjne. Przykładowo, tak wyraźny wzrost średniej ceny transakcyjnej za nieruchomości o powierzchni 90,00 m² wynika przede wszystkim z faktu, że na 22 nieruchomości o takiej powierzchni, sprzedane w 2017 r., aż 5 było zlokalizowanych w nowym budynku deweloperskim, w którym wszystkie mieszkania (niezależnie od powierzchni użytkowej), osiągały ceny transakcyjne w przeliczeniu na 1 m² PU powyżej 6300 zł/m².

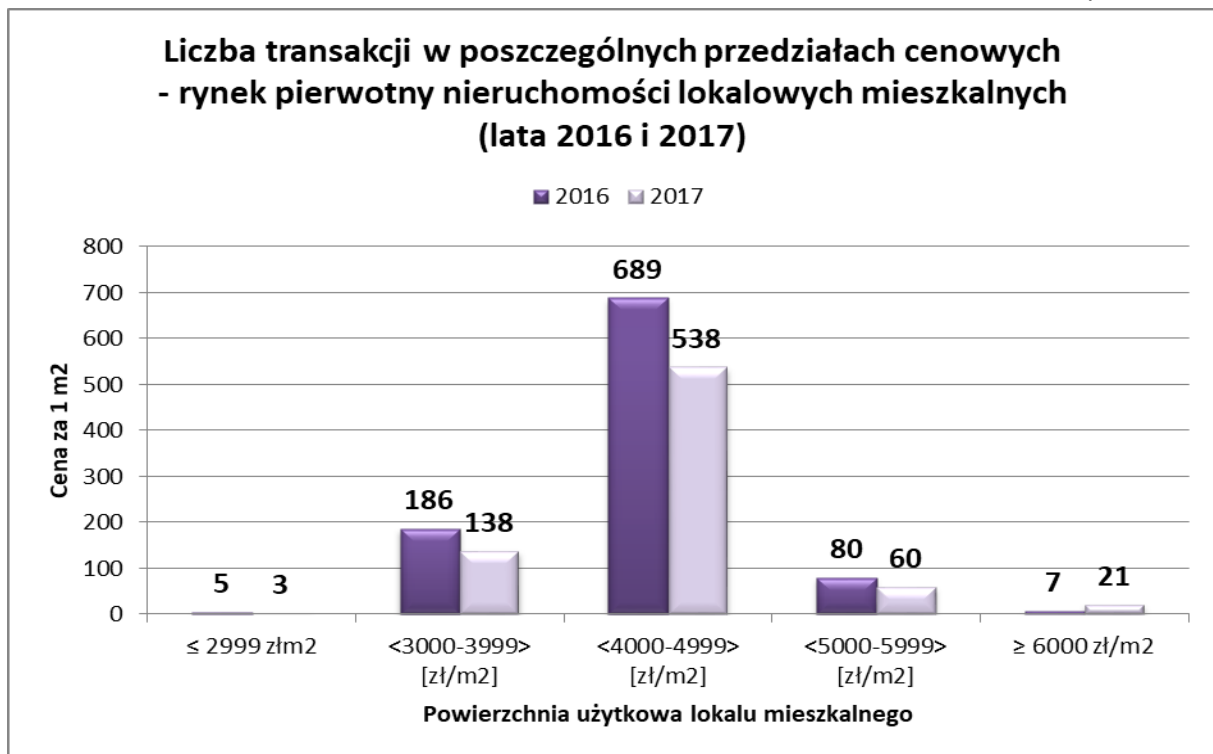
2.2.4. Liczba transakcji a cena nieruchomości lokalowych na rynku pierwotnym

Wykresy nr 10 i nr 11 przedstawiają zależność między jednostkowymi cenami transakcyjnymi nieruchomości lokalowych na rynku pierwotnym, a liczbą zawartych transakcji.

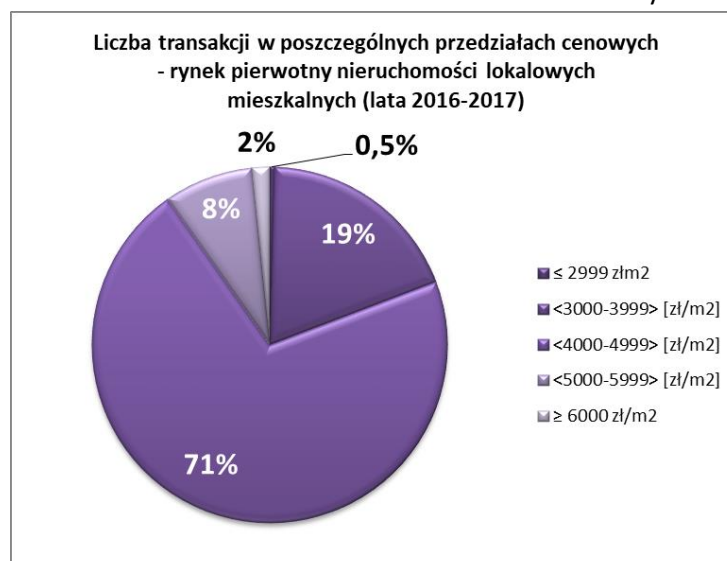
Analiza wykazała, że zdecydowaną większość ogółu transakcji na pierwotnym rynku mieszkań w Łodzi stanowią lokale o cenie 1 m² od 4000 zł/m² do 4999 zł/m² (71% ogółu transakcji). Transakcje o cenie niższej niż 2999 zł/m² występowały w latach 2016-2017 sporadycznie i złożyły się na niespełna 0,5% całkowitego obrotu. Lokale o cenie jednostkowej powyżej 5000 m² stanowią łącznie 10% rynku.

Struktura obrotu rynkowego pod względem ilości zawieranych transakcji w poszczególnych przedziałach cenowych była prawie identyczna w latach 2016 i 2017. W 2017 r. wzrósł z 1% do 3% udział nieruchomości najdroższych, o cenie powyżej 6000 zł/m². Wzrost ten nastąpił przede wszystkim kosztem udziału w rynku lokali najtańszych, poniżej 3999 zł/m².

Wykres nr 11

Wykres nr 12

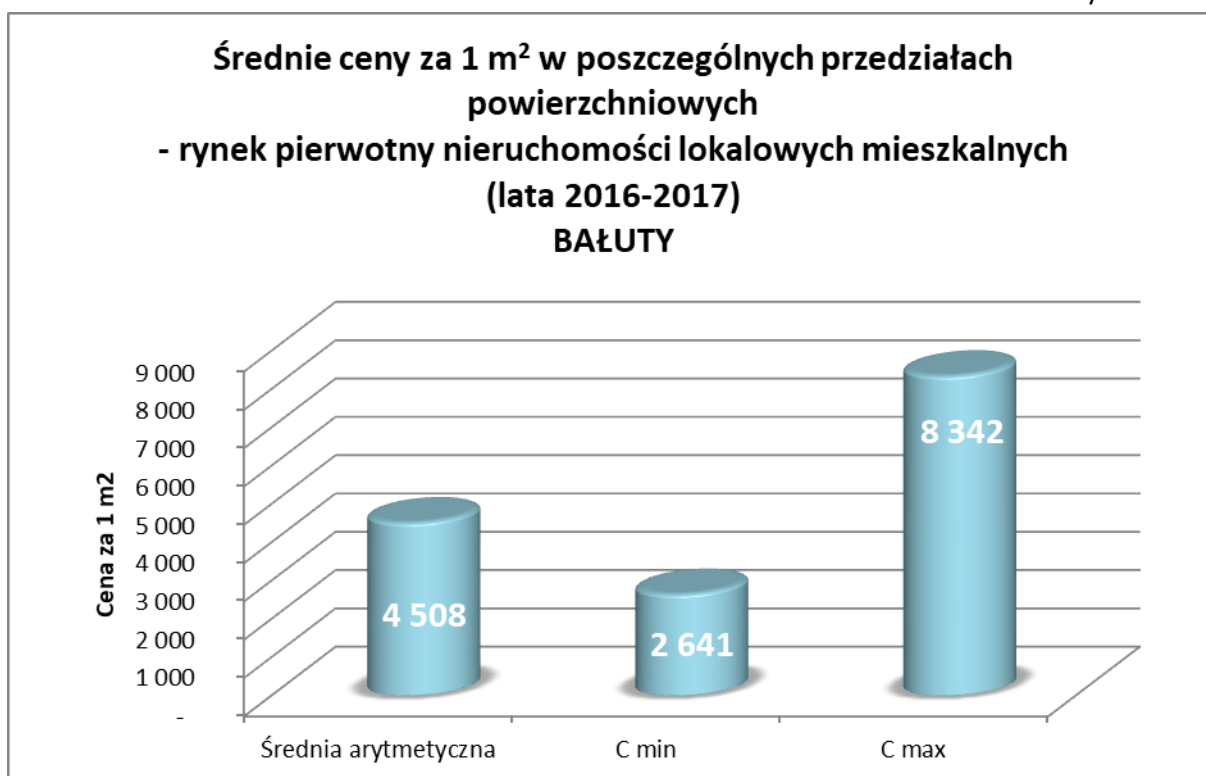

2.2.5. Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na obszarze Bałuty – podstawowe informacje

Tabela nr 2

Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017 BAŁUTY			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	266	101	165
Parametry cenowe:	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
• Średnia arytmetyczna	4 508	4 231	4 678
• C min	2 641	2 641	2 990
• C max	8 342	6 060	8 342
• odchylenie standardowe	930	689	1 016
• mediana	4 369	4 073	4 493

Wykres nr 13

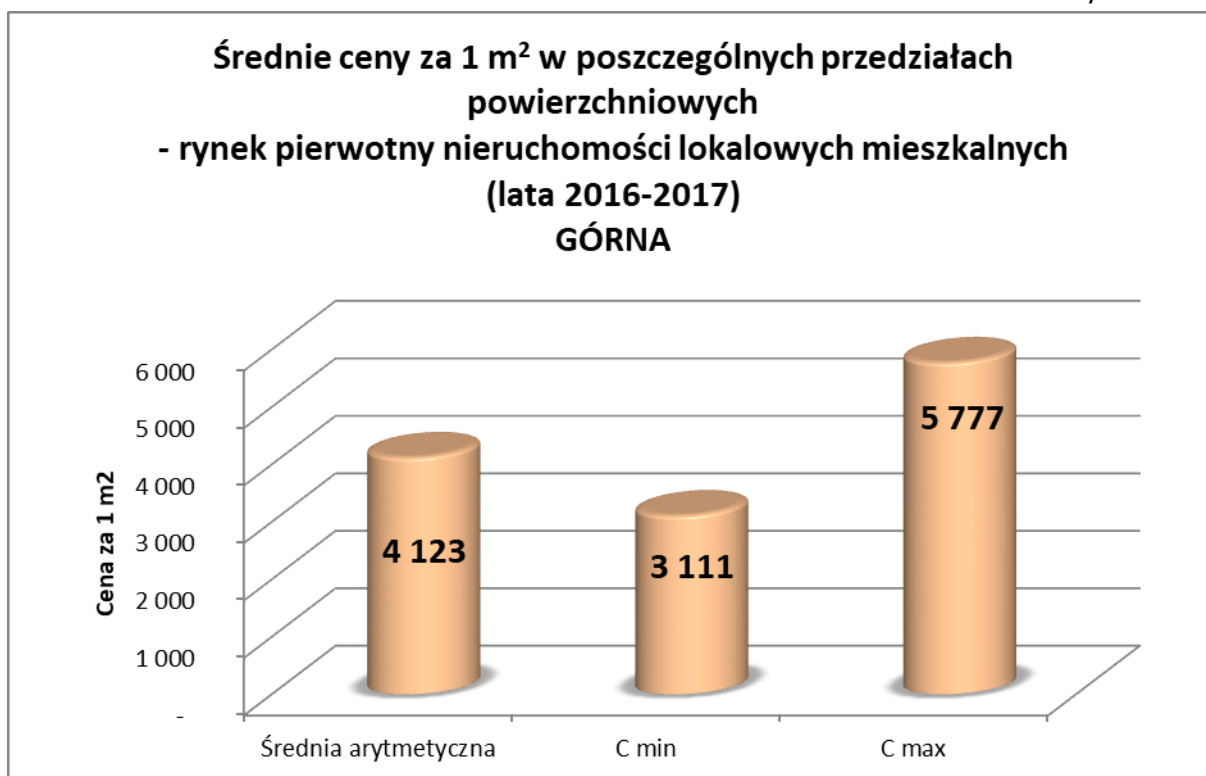

2.2.6. Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na obszarze Górnej – podstawowe informacje

Tabela nr 3

Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017 GÓRNA			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	235	145	90
Parametry cenowe:	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
• Średnia arytmetyczna	4 123	4 125	4 121
• C min	3 111	3 475	3 111
• C max	5 777	5 185	5 777
• odchylenie standardowe	313	255	390
• mediana	4 023	4 017	4 049

Wykres nr 14

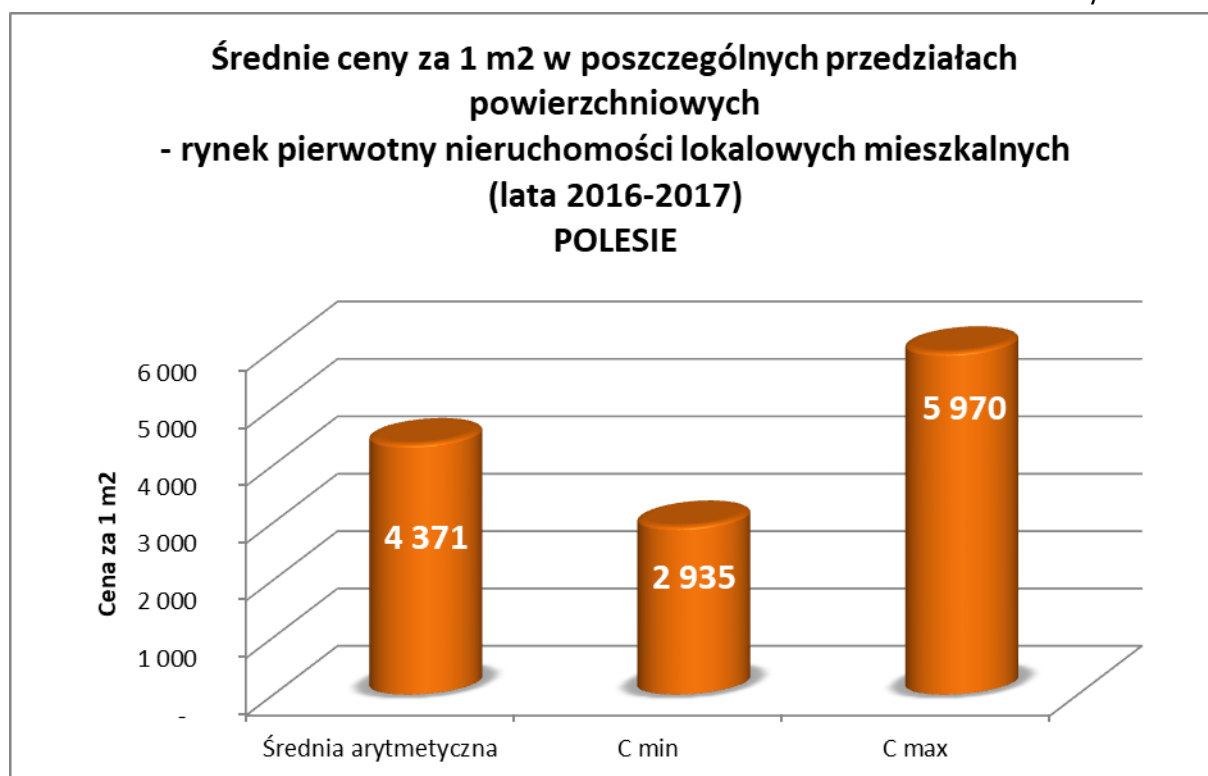

2.2.7. Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na obszarze Polesia – podstawowe informacje

Tabela nr 4

Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
POLESIE			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	687	394	293
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	4 371	4 337	4 416
• C min	2 935	2 935	3 012
• C max	5 970	5 914	5 970
• odchylenie standardowe	444	459	419
• mediana	4 333	4 282	4 417

Wykres nr 15

2.2.8. Rynek pierwotny lokali mieszkalnych na obszarze Śródmieścia – informacje podstawowe

Tabela nr 5

Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017 ŚRÓDMIEŚCIE			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	255	216	39
Parametry cenowe:	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
• Średnia arytmetyczna	4 674	4 616	4 995
• C min	3 349	3 349	3 721
• C max	6 699	6 409	6 699
• odchylenie standardowe	490	459	539
• mediana	4 633	4 599	5 055

Wykres nr 16

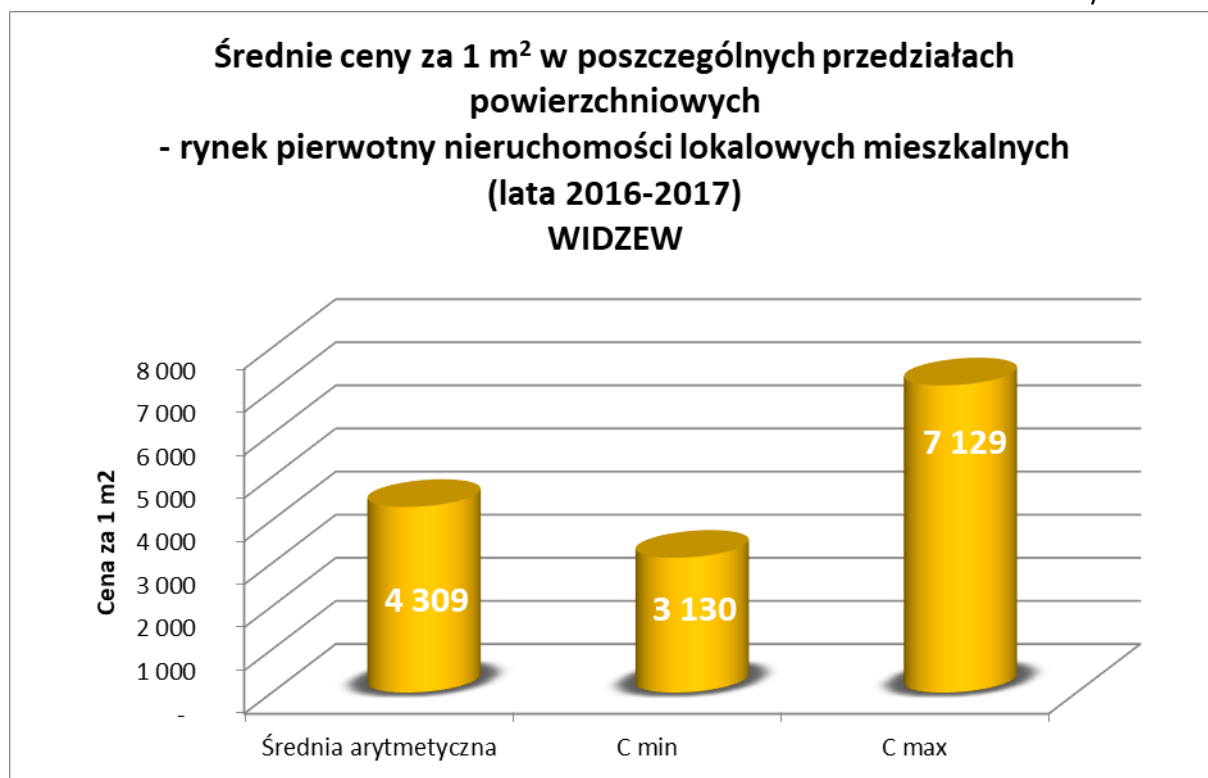

2.2.9. Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na obszarze Widzewa – informacje podstawowe

Tabela nr 6

Rynek pierwotny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017 WIDZEW			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	284	111	173
Parametry cenowe:	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
• Średnia arytmetyczna	4 309	4 269	4 335
• C min	3 130	3 691	3 130
• C max	7 129	6 051	7 129
• odchylenie standardowe	349	342	352
• mediana	4 290	4 208	4 327

Wykres nr 17

2.2.10. Liczba transakcji na rynku pierwotnym nieruchomości lokalowych mieszkalnych - zestawienie w podziale na dzielnice

Analiza wykazała, że najwięcej nieruchomości lokalowych na rynku pierwotnym (ponad 2 razy tyle niż w każdej z innych dzielnic) sprzedane zostało w latach 2016 i 2017 na terenie dzielnicy Polesie (40%).

Udział w rynku pozostałych dzielnic był wyrównany: Widzew – 16%, Bałuty – 15%, Śródmieście – 15%, Górna – 14%.

Wykres nr 18

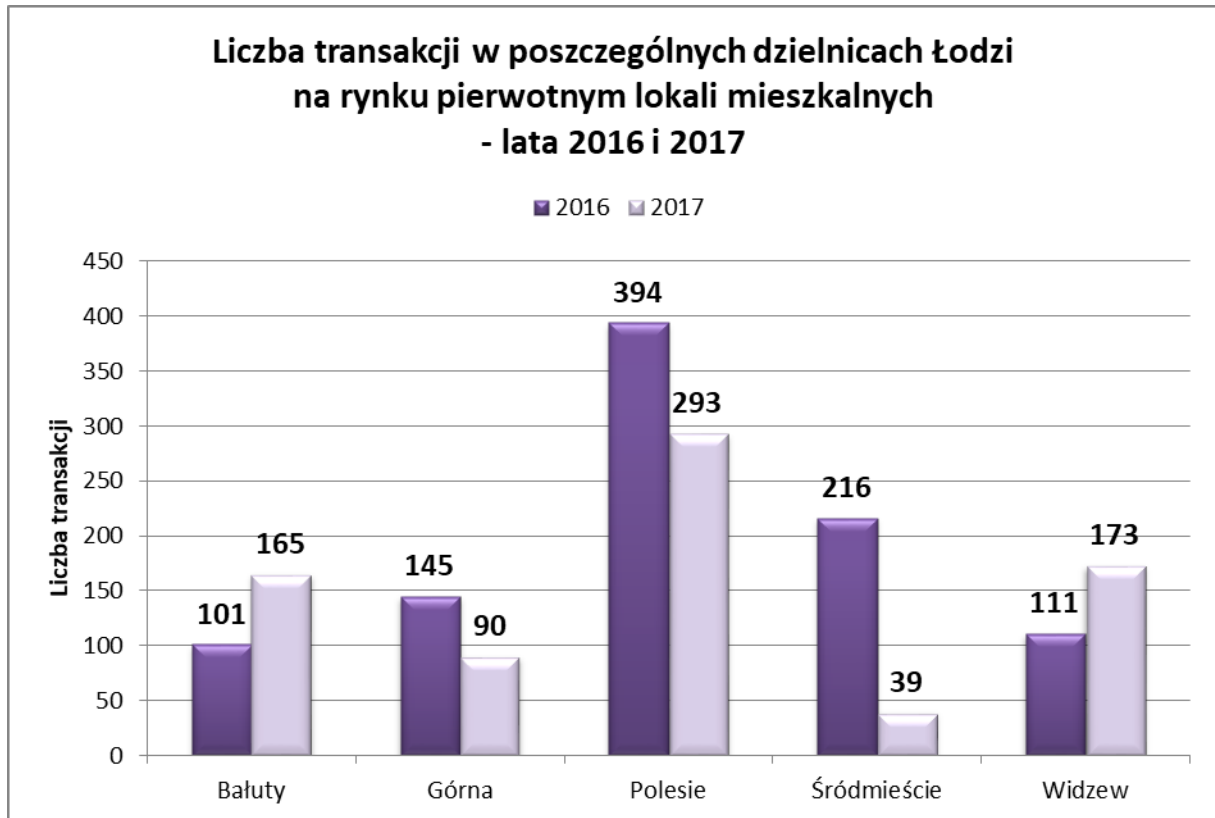

Wykres nr 19

W 2017 r. w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost liczby transakcji na terenie Bałuty i Widzewa. Spadła liczba sprzedanych lokali na rynku pierwotnym na Polesiu, Górnej i w Śródmieściu, przy czym spadek obrotu w Śródmieściu był najbardziej drastyczny: z 216 transakcji w 2016 r. do zaledwie 39 transakcji w roku 2017.

Wykres nr 20

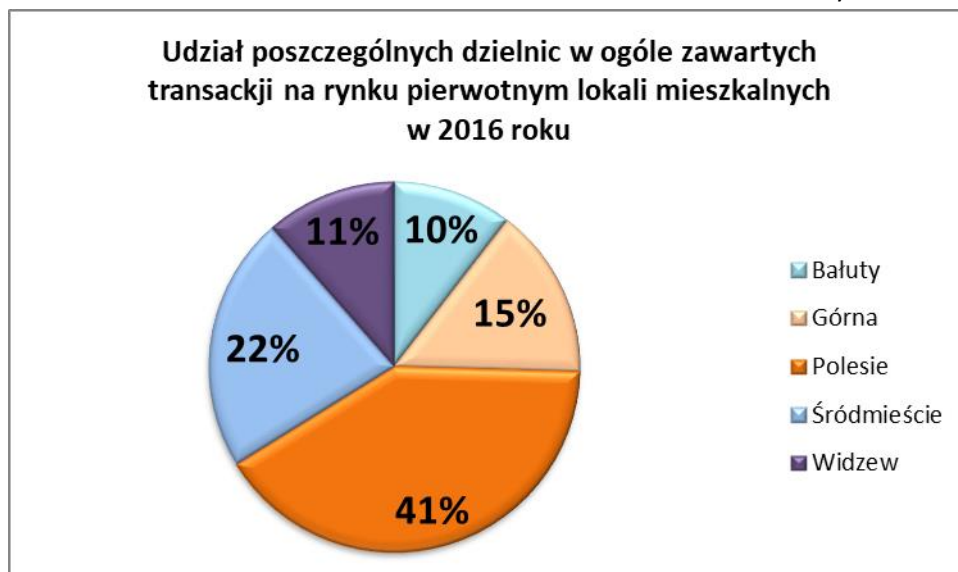

Poniższe wykresy nr 24 i 25 ilustrują udział poszczególnych dzielnic w obrocie na pierwotnym rynku nieruchomości lokalowych mieszkalnych w rozbiu na poszczególne lata analizy.

Pomimo spadku liczby zawartych transakcji w 2017 r. na Polesiu, dzielnica ta utrzymała swoją wiodącą pozycję, jeśli chodzi o udział w całości łódzkiego rynku lokali mieszkalnych z rynku pierwotnego. Wyniósł on odpowiednio 41% w roku 2016 i 39% w roku 2017.

W 2017 r. istotnie spadł udział Śródmieścia w ogólnej liczbie zawartych transakcji (z 22% do 5%), swoją pozycję wzmocniły natomiast Widzew (z 11 % do 23%) i Bałuty (z 10% do 22%).

Wykres nr 21

Wykres nr 22

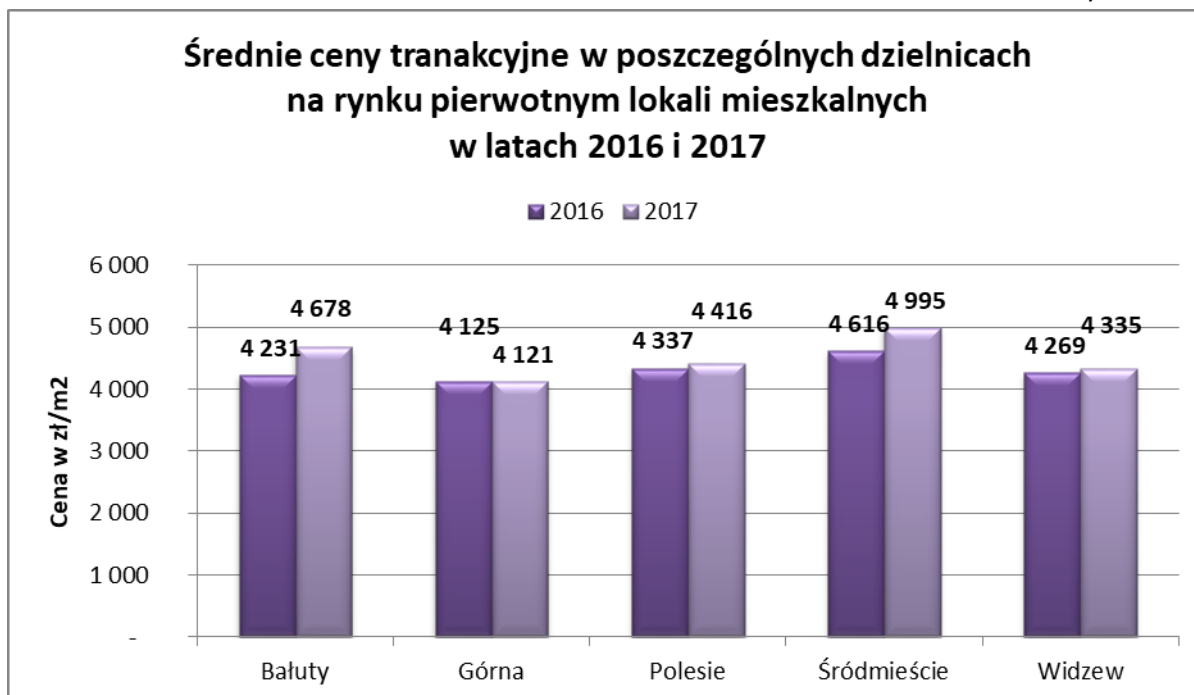

2.2.11. Średnie ceny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na rynku pierwotnym- zestawienie w podziale na dzielnice

Średnia cena transakcyjna 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego na terenie dzielnicy Górna była stabilna w latach 2016 i 2017. W pozostałych dzielnicach odnotowano wzrost średnich cen transakcyjnych: na Bałutach – o 10,5%, na Polesiu – o 2%, w Śródmieściu – o 8%, na Widzewie – o 1,5%.

Najwyższe średnie ceny transakcyjne w obydwu latach analizy odnotowano na terenie Śródmieścia. Najtańszą dzielnicą w całym analizowanym okresie pozostawała Górna.

Znaczny wzrost średniej ceny transakcyjnej na Bałutach wynikał przede wszystkim ze sprzedaży mieszkań w ramach jednej inwestycji, w której wszystkie ceny transakcyjne przekraczały poziom 6300 zł/m².

2.2.12. Podsumowanie z analizy rynku pierwotnego nieruchomości lokalowych mieszkalnych

1. Najwięcej transakcji w latach 2016 i 2017 odnotowano na terenie dzielnicy Polesie (odpowiednio 41% i 39%). W 2016 r. najaktywniejszym po Polesiu rynkiem było Śródmieście (22%), jednak w 2017 r. liczba transakcji zawarta na terenie centralnej dzielnicy Łodzi drastycznie spadła, zmniejszając jego udział do zaledwie 5% ogółu zawartych transakcji na rynku pierwotnym nieruchomości lokalowych w Łodzi.
2. Najwyższe ceny odnotowano w centrum miasta w dzielnicy Śródmieście. Należy zwrócić uwagę na znaczny wzrost średniej ceny transakcyjnej w roku 2017 w dzielnicy Bałuty, wynikający z powstania na jej terenie bardzo dobrze zlokalizowanego budynku mieszkalnego wielorodzinnego w dobrym standardzie (ceny jednostkowe od 6300 zł/m² wzwyż). Najtańszą dzielnicą Łodzi na pierwotnym rynku mieszkaniowym jest Górna.
3. Aż 71% ogółu transakcji zawartych w latach 2016-2017 to transakcje o cenie jednostkowej od 4000 zł/m² do 4999 zł/m². W 2017 r. odnotowano 2% wzrost udziału w rynku nieruchomości o cenach powyżej 6000 zł/m².
4. Choć w 2017 r. nabywcy wciąż najchętniej nabywali na rynku pierwotnym lokale mieszkalne o powierzchni od 40,00 m² do 59,99 m², zaobserwowano wyraźny wzrost udziału w obrocie ogółem lokali większych, o powierzchni od 60,00 m² do 89,99 m².
5. W 2016 r., *ceteris paribus*, średnia cena 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego malała wraz ze wzrostem powierzchni lokalu, podczas gdy w roku 2017 tendencja ta była odwrotna: im większy lokal, tym wyższa jednostkowa cena transakcyjna.

2.2. RYNEK WTÓRNY NIERUCHOMOŚCI LOKALOWYCH MIESZKALNYCH – CAŁA ŁÓDŹ

2.3.1. Podstawowe wskaźniki dla rynku wtórnego nieruchomości lokalowych

Rynek wtórny obejmuje transakcje pomiędzy osobami fizycznymi lub transakcje, w których stroną są podmioty inne niż osoby fizyczne z wyłączeniem deweloperów. Transakcje na rynku wtórnym lokali mieszkalnych dotyczą lokali w budynkach o różnym wieku od kamienic po budynki z wielkiej płyty jak również w nowo wybudowanych budynkach oprócz transakcji, w których stroną był deweloper.

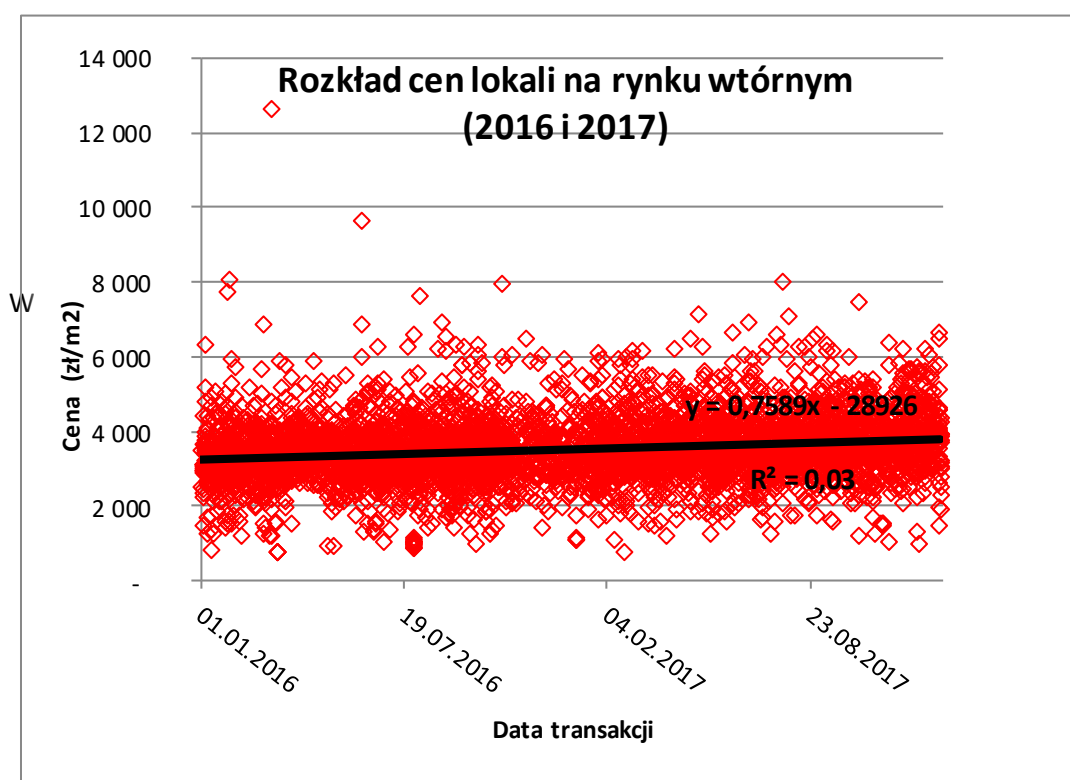
Ze zbioru odrzucono również transakcje poniżej 700 zł/m² jako transakcje nierynkowe.

Tabela nr 7

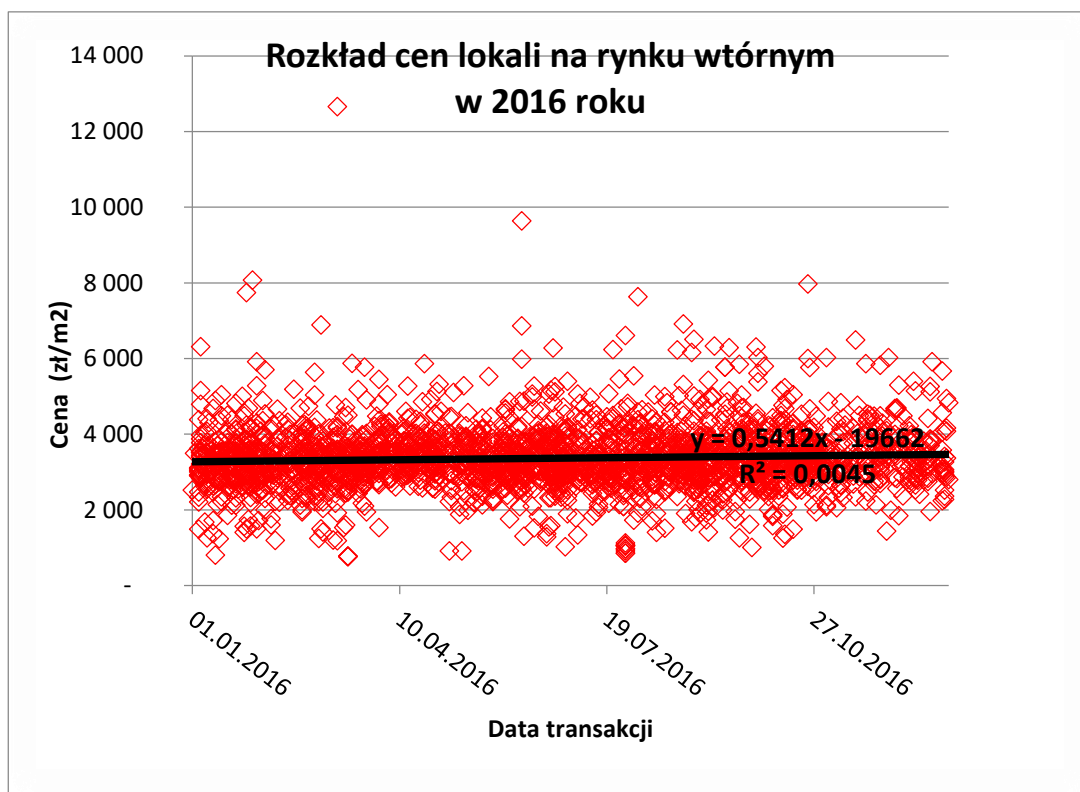
Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	5269	2707	2562
Parametry cenowe:	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
• Średnia arytmetyczna	-	3 361	3 633
• C min	755	761	755
• C max	12 658	12 658	7 996
• odchylenie standardowe	-	802	822
• mediana	-	3 309	3 530

2.3.2. Trend czasowy na rynku wtórnym nieruchomości lokalowych mieszkalnych – cała Łódź

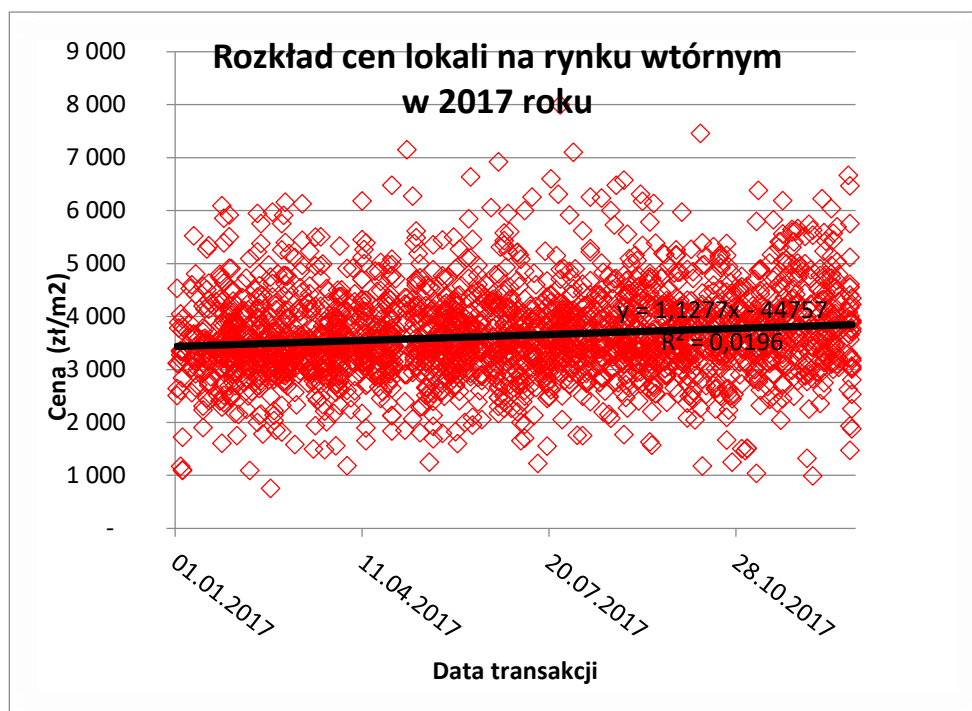
Wykres nr 24

Wykres nr 25

Wykres nr 26

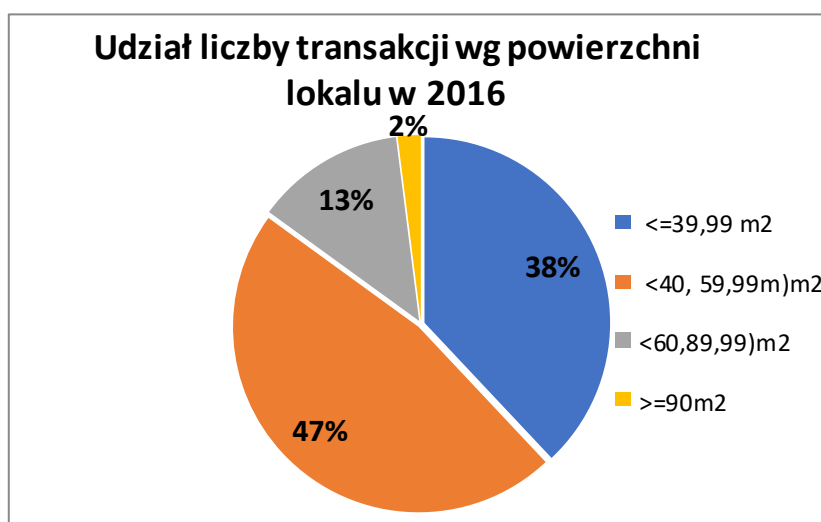
Wykres nr 25 przedstawia rozkład jednostkowych cen transakcyjnych na analizowanym rynku w roku 2016. Linia jest stała – nie wykazuje trendu rosnącego, natomiast w 2017 roku linia trendu jest linią rosnącą o niewielkim, ale zauważalnym nachyleniu.

W kolejnych podrozdziałach przeanalizowano ww. zbiory pod kątem wpływu na cenę transakcyjną powierzchni lokalu, wieku i rodzaju budynku oraz lokalizacji sprzedawanych nieruchomości.

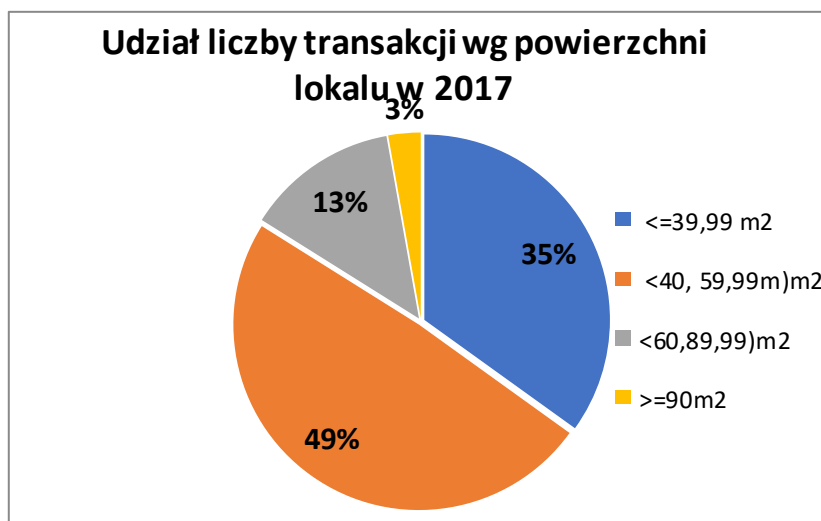
Wykresy potwierdzają również, że najbardziej typowe ceny kształtują się w przedziale od 2500 zł/m² do 4500 zł/m². Ceny powyżej 6000 zł/m² osiągają pojedyncze transakcje. Najwyższe transakcje dotyczą nieruchomości lokalowych w nowszych budynkach o charakterze apartamentowym.

2.3.3. Struktura powierzchni sprzedanych lokali mieszkalnych na rynku wtórnym w latach 2016 i 2017 w całej Łodzi

Wykres nr 27

Wykres nr 28

Tak jak w poprzednich latach niezmiennie najwięcej transakcji nieruchomościami na rynku wtórnym odnotowano w przedziale powierzchniowym od 40 do 59,99m²(47% w 2016 r. i 49% w 2017 r.).

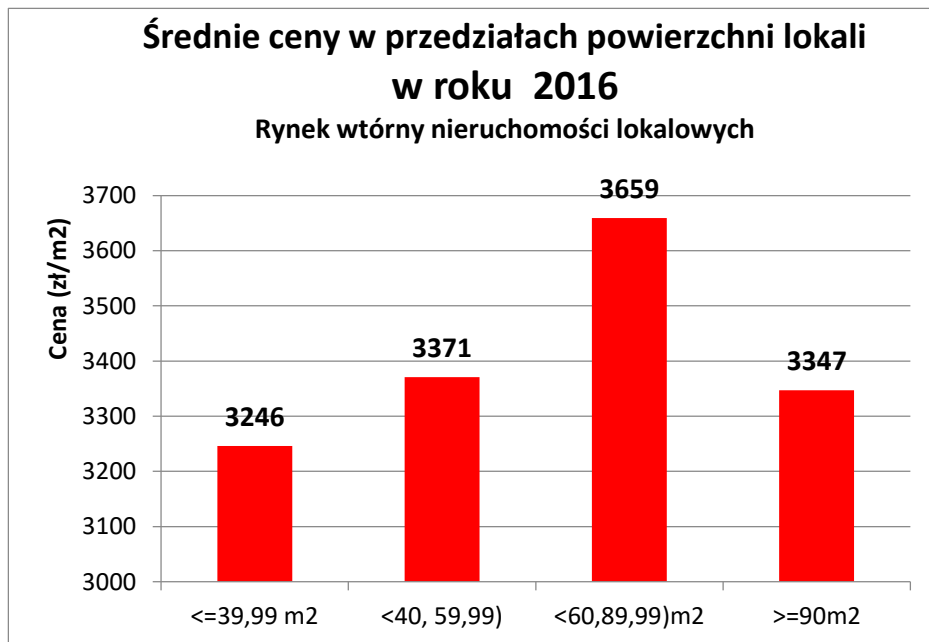
Na drugim miejscu znajdują się najmniejsze lokale poniżej 40m² (36%).

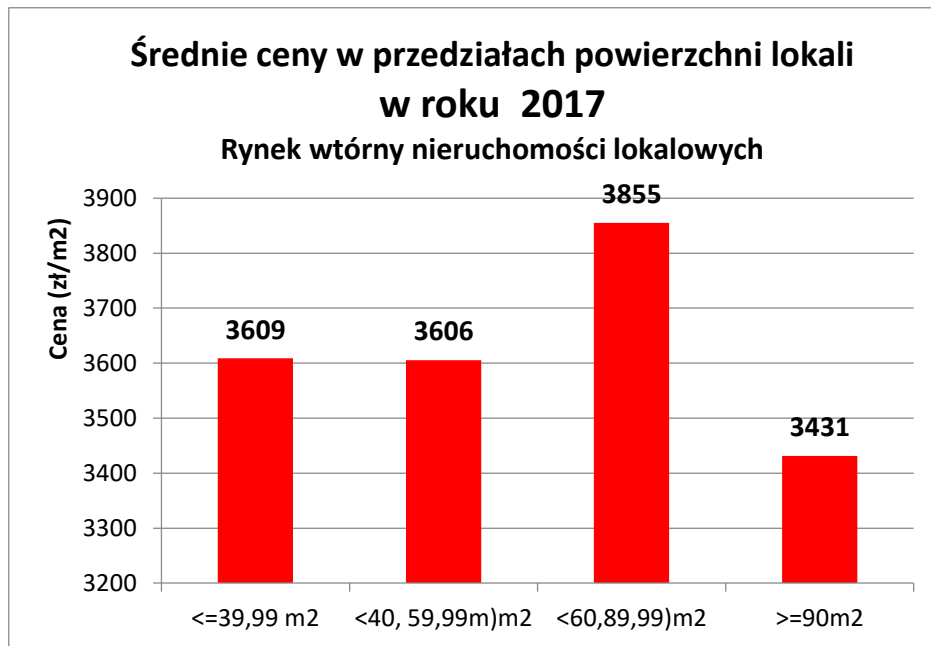
Najmniejsza liczba transakcji dotyczyła dużych lokali o powierzchni powyżej 90m² (2% w 2016 r. i 3% w 2017 r.).

Podobne udziały były w latach 2016 i 2017, choć w 2017 r. udział lokali o powierzchni poniżej 40m² zmniejszył się na korzyść najczęściej kupowanej powierzchni od 40 do 59,99 m² oraz lokali największych o powierzchni powyżej 90 m².

2.3.4. Średnie ceny w zależności od powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych na rynku wtórnym

Wykres nr 29

Analiza cen nieruchomości lokalowych w poszczególnych przedziałach powierzchni użytkowej wykazała, że najwyższe ceny średnie tj. 3659 zł/m² w 2016 i 3855 zł/m² w 2017 r. odpowiadają przedziałowi powierzchni w przedziale od 60 do 89,99 m².

Najniższa jest cena średnia cena za lokale poniżej 90 m².

Stosunkowo niska cena w przedziale powyżej 90 m² (3347 zł/m² w 2016 r. i 3431 zł/m² 2017r.) również wynika, z tego, że większość tak dużych lokali położona jest w starych kamienicach w dzielnicy Śródmieście.

Średnie ceny w najczęściej kupowanych przedziałach są zbliżone do siebie, tj. 3609 zł/m² i 3606 zł/m² w 2017r.

Zestawienie cen w poszczególnych latach pozwala zaobserwować wzrost cen średnich w 2017 r. w stosunku do roku 2016. Cena średnia za najmniejsze lokale wzrosła aż o 324 zł/m², tj. 11%, a za najczęściej kupowane o 7% i w kolejnych przedziałach o 5% i 3%.

Należy zwrócić uwagę na to, że na ceny miały wpływ różne cechy, a nie tylko powierzchnia użytkowa, dlatego wykres nr 30 jest obarczony pewną niedokładnością, gdyż nie uwzględnia wpływu innych czynników na wysokość cen transakcyjnych.

2.3.5. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych- Bałuty

Tabela nr 8

Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
Bałuty			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	1581	853	728
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	-	3350	3 595
• C min	-	761	1 224
• C max	-	12 658	6 919

2.3.6. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Górna

Tabela nr 9

Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
Górna			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	1589	806	783
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	-	3 308	3 585
• C min	-	912	755
• C max	-	6 286	6 635

2.3.7. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Polesie

Tabela nr 10

Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016-2017			
Polesie			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	898	465	433
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	-	3 244	3 739
• C min	-	852	1 169
• C max	-	6 231	7 460

2.3.8. Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych - Śródmieście

Tabela nr 11

Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016 i 2017			
Śródmieście			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	409	197	212
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	-	3 613	3 443
• C min	-	1 197	1 036
• C max	-	9 641	6 310

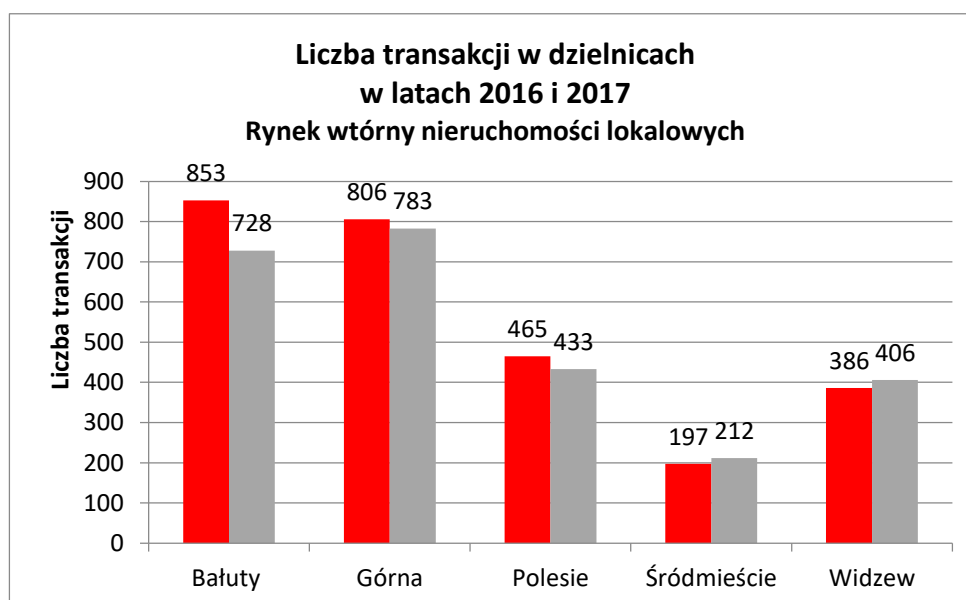
2.3.9. Rynek wtórny lokali mieszkalnych - Widzew

Tabela nr 12

Rynek wtórny nieruchomości lokalowych mieszkalnych w latach 2016 i 2017			
Widzew			
Okres analizy:	2016 i 2017	2016	2017
Liczba transakcji w latach 2016 i 2017	792	386	406
Parametry cenowe:	zł/m²	zł/m²	zł/m²
• Średnia arytmetyczna	-	3 506	3 791
• C min	-	1 370	990
• C max	-	7 975	7 996

2.3.10. Liczba transakcji na rynku wtórnym nieruchomości lokalowych mieszkalnych - zestawienie w podziale na dzielnice

Wykres nr 31

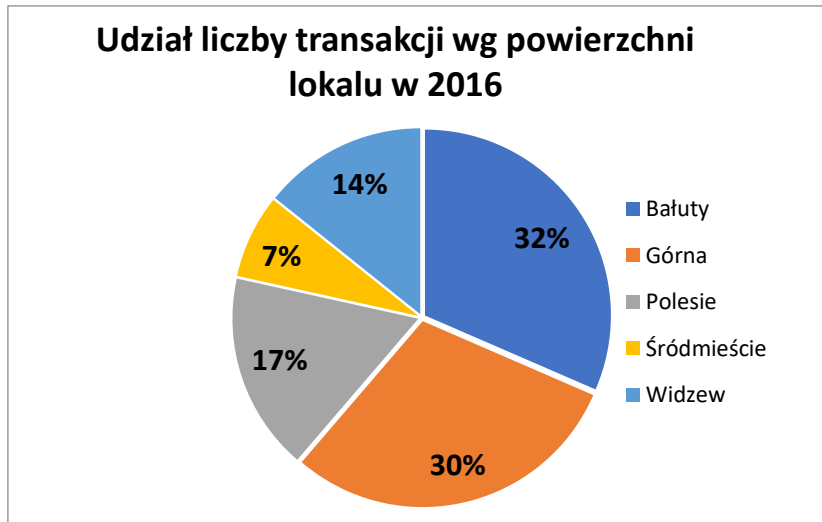

Liczby zawieranych na rynku wtórnym transakcji w tych samych dzielnicach w latach 2016 i 2017 są na podobnym poziomie. Najwięcej transakcji na rynku wtórnym odnotowano w 2016r. na Bałutach 32%, w 2017r. na Górnej 31%. Na drugim miejscu na zbliżonym poziomie jest liczba transakcji zawieranych na Górnej tj. 30% w 2016r. i 31% na Bałutach w 2017r

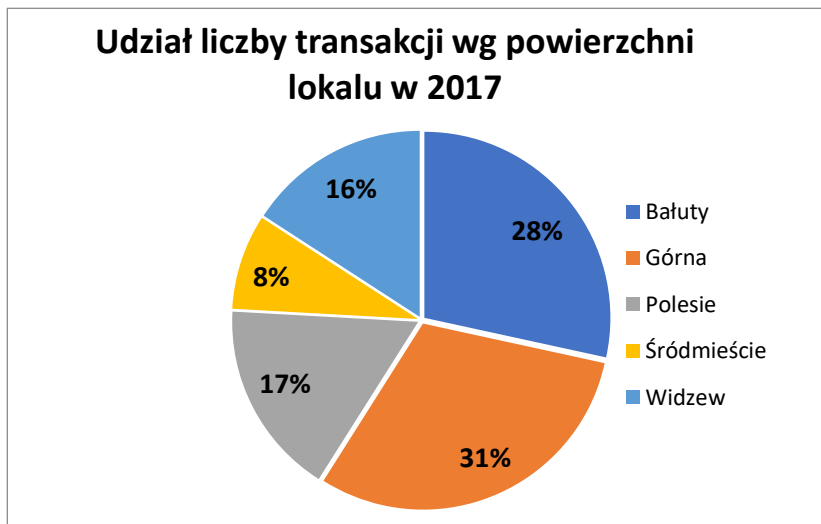
Na Bałutach i Górnej liczba transakcji w 2017r. spadła o w porównaniu do 2016 r., natomiast wzrosła na Widzewie i w Śródmieściu.

Najmniej transakcji odnotowano na terenie Śródmieścia – tylko 7% w 2016 r. i 8% w 2017 r.

Wykres nr 32

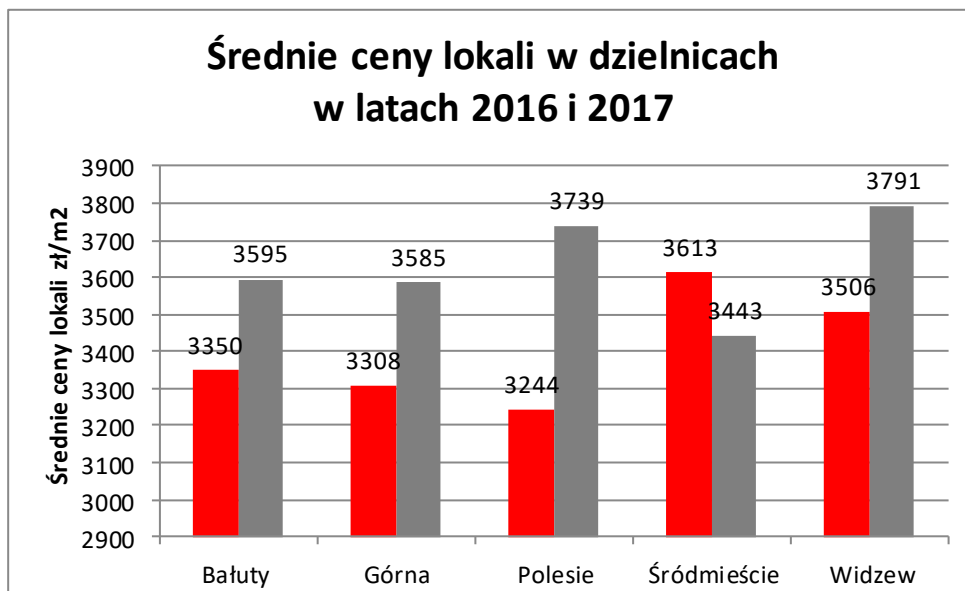

Wykres nr 33

2.3.11. Średnie ceny nieruchomości lokalowych mieszkalnych na rynku wtórnym - zestawienie w podziale na dzielnice

Wykres nr 34

Średnie ceny za lokale na rynku wtórnym w 2016 i 2017 były zróżnicowane w poszczególnych latach. Najwyższa cena średnia w 2016 r. odnotowana została w Śródmieściu - na poziomie 3613 zł/m², ale w 2017 r. poziom ten przekroczyły dzielnice Polesie z ceną średnią 3739 zł/m² i Widzew z najwyższą ceną średnią wśród dzielnic w 2017 r. na poziomie 3791 zł/m².

Na wykresie widoczne są różnice w poziomach cen średnich pomiędzy 2016 i 2017, rokiem dotyczące tych samych dzielnic. W każdej dzielnicy z wyjątkiem Śródmieścia ceny średnie w 2017 r. są wyższe niż w 2016 r. Najwyższy wzrost zaobserwowano na Polesiu, z poziomu 3244 zł do 3739 zł/m², tj. ok. 15%.

Na tym etapie analizy nie można stwierdzić, co było przyczyną takich różnic w poziomach cen średnich w okresie dwóch lat i nie można wykluczyć ani możliwości, że był to wzrost cen w czasie, ani na przykład zwiększenie udziału sprzedanych lokali w budynkach nowszych. Aby wyjaśnić powyższe wątpliwości, autorki raportu przeanalizowały liczbę transakcji i ceny średnie w dzielnicach w zależności od wieku i rodzaju budynku. Analiza ta została przedstawiona w kolejnym punkcie analizy.

2.3.12. Analiza liczby transakcji w dzielnicach w zależności od wieku i rodzaju budynku w 2017 r.

Analiza wieku i rodzaju budynku, w których mieściły się nieruchomości lokalowe, będące przedmiotem transakcji w latach 2016 i 2017 została sporządzona w oparciu o dane Bazy Walor oraz analizę własną. Z uwagi na to, że w treści większości aktów notarialnych brak jest informacji o wieku i rodzaju budynku wielorodzinnego, Baza Walor nie zawiera również takich informacji. Autorki samodzielnie przeanalizowały wiek i rodzaj budynku na podstawie map i www.google.maps.pl i funkcji gogle Street View oraz bazowały na własnej znajomości łódzkiego rynku. Taki sposób analizy może być obarczony niewielkim błędem, ale mimo wszystko pozwoli na szacunkową analizę cen w zależności od głównych segmentów rynku.

Wiek i rodzaj budynku podzielony został na 6 kategorii oznaczonych kolejnymi literami alfabetu:

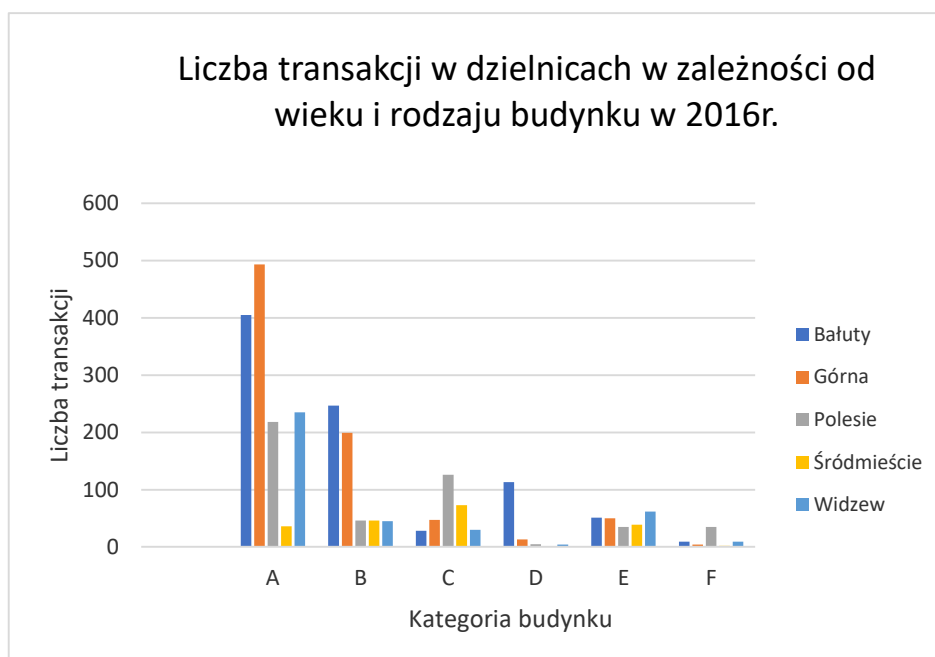
- **A** – budynki z wielkiej płyty wybudowane w latach 60-tych i 70-tych XX wieku,
- **B** – budynki wybudowane w technologii tradycyjnej z cegły, w latach 40-tych 50-tych i 60-tych XX wieku oraz bloki z lat 20-tych i 30-tych nie stanowiące kamienic;
- **C** - kamienice z XIX wieku i przedwojenne;
- **D** – budynki z lat 80-tych i 90-tych – niezależnie od rodzaju konstrukcji;
- **E** - budynki wybudowane po 1999r. do 2016r. (oprócz trans. deweloperskich)
- **F** - inne budynki wyróżniające się na lokalnym rynku nie dające się zakwalifikować do żadnej z kategorii w tym m.in. – budynki na osiedlach jednorodzinnych, które zostały wybudowane jako jednorodzinne, budynki na nietypowych osiedlach np. na zabytkowym osiedlu Montwiłła Mireckiego i na Widzewie przy ul. Skalnej.

Najbardziej płynna granica jest pomiędzy kategorią A i D.

Tabela nr 13 Liczba transakcji nieruchomościami lokalowymi w budynkach według kategorii i dzielnicy w 2016 r.

Dzielnica:	2016	Wszystkie rodzaje budynków	A	B	C	D	E	F	Suma liczby transakcji w dzielnicach:	Udział %
Bałuty	Ilość transakcji 2017r.	854	406	247	28	113	51	9	854	32%
Górna	Ilość transakcji 2017r.	806	493	199	47	13	50	4	806	30%
Polesie	Ilość transakcji 2017r.	465	218	46	126	5	35	35	465	17%
Śródmieście	Ilość transakcji 2017r.	197	36	46	73	1	39	2	197	7%
Widzew	Ilość transakcji 2017	385	235	45	30	4	62	9	385	14%
	Suma	2707	1388	583	304	136	237	59	2 707	
	Udział w %		51%	22%	11%	5%	9%	2%	100%	100%

Wykres nr 35

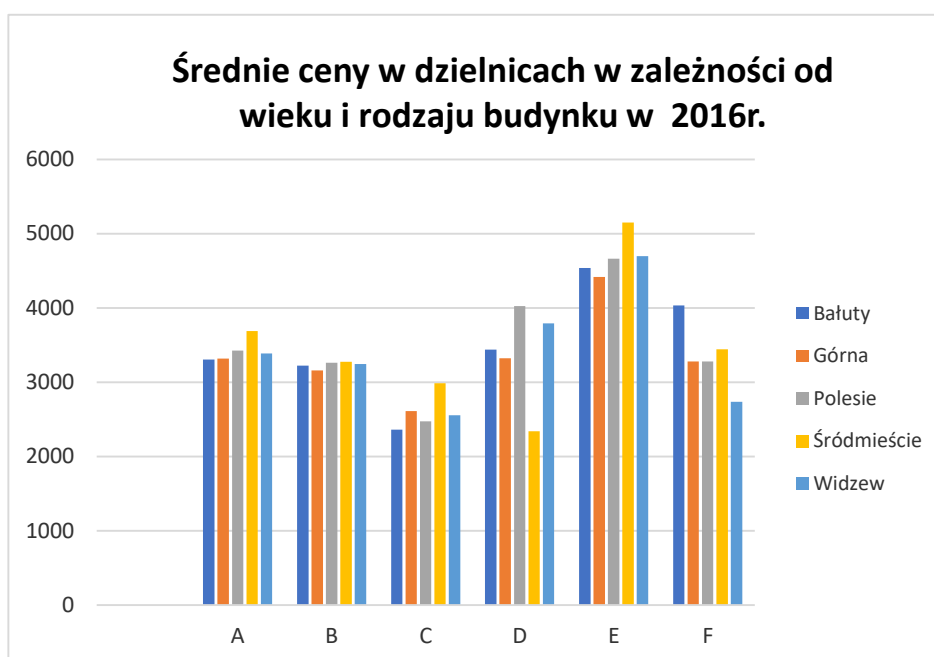
Analiza liczby transakcji w poszczególnych dzielnicach według wieku budynku wykazała, że dominują transakcje lokalami w budynkach z wielkiej płyty wybudowane w latach 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku – jest to aż 51% transakcji w 2016 r. Największa liczba takich transakcji dotyczy dzielnicy Górna. Jeśli dodać najbardziej zbliżone rodzajowo kategorie A, B i D, to stanowią one 78% rynku w 2016 r. Lokale w kamienicach stanowią 11% wszystkich transakcji w 2016 r. i najwięcej odnotowano ich na Polesiu i w Śródmieściu.

Lokale na rynku wtórnym w najnowszych budynkach dotyczą jedynie 9% ogólnej liczby transakcji.

Tabela nr 14 Średnie ceny nieruchomości lokalowych w budynkach według kategorii i dzielnicy w 2016 r.

Dzielnica:	2016	Wszystkie rodzaje budynków zł/m ²	A	B	C	D	E	F
			zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
Bałuty	średnia cena	3350	3306	3223	2362	3438	4539	4031
Górna	średnia cena	3308	3318	3157	2613	3324	4418	3280
Polesie	średnia cena	3244	3425	3261	2474	4023	4662	3281
Śródmieście	średnia cena	3613	3689	3275	2985	2339	5148	3445
Widzew	średnia cena	3506	3389	3244	2557	3793	4699	2737
			3353	3209	2616	3451	4674	3343

Wykres nr 36

Analiza średniej ceny w zależności od rodzaju i wieku budynku potwierdziła wyraźne różnice w cenach w zależności od tej cechy.

Najwyższe ceny średnie uzyskane zostały w segmencie lokali w najnowszych budynkach wybudowanych po 1999r. Średnia cena dla całego miasta dla tego rodzaju budynków wyniosła 4674 zł/m². Najwyższą średnią odnotowano w dzielnicy Śródmieście, tj. 5148 zł/m², a najniższą na Górnej 4418 zł/m².

Najniższa cena średnia 2616 zł/m² dotyczy lokali w kamienicach przedwojennych i z XIX wieku. Najniższą średnią w segmencie kamienic odnotowano w dzielnicy Bałuty na poziomie 2362 zł/m².

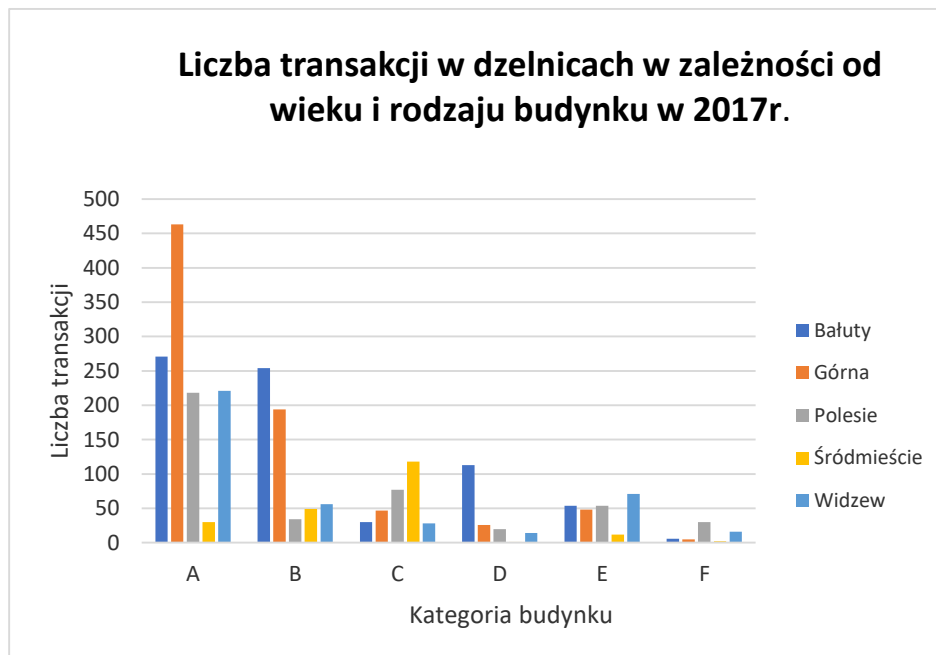
Analiza wykazała, że nie ma znacznych różnic w cenach średnich pomiędzy segmentami A oraz B, choć ceny średnie w segmencie A (bloki z wielkiej płyty z lat 60-tych i 70-tych) są wyższe niż w przypadku cen za lokale w blokach z kategorii (B – lata 50-te i 60-te). Średnia cena za młodsze budynki z wielkiej płyty wyniosła 3353 zł/m², a za starsze 3209 zł/m².

Średnia w kategorii D, do której zaliczono budynki z lat 80-tych i 90-tych, niezależnie od rodzaju konstrukcji, była odpowiednio wyższa niż w zbliżonych kategoriach A i B i wyniosła 3451 zł/m². Średnia ta jest jednak o ok. 1200 zł/m² niższa niż za lokale w budynkach z sąsiedniej kategorii E (budynki wybudowane po 1999 r.)

Należy zwrócić uwagę na to, że na ceny miały wpływ różne cechy a nie tylko wiek i rodzaj budynku, dlatego analiza obarczona jest pewną niedokładnością, gdyż nie uwzględnia wpływu innych czynników na wysokość cen transakcyjnych.

Tabela nr 15 Liczba transakcji nieruchomościami lokalowymi w budynkach według kategorii i dzielnicy w 2017 r.

Dzielnica:	2017	Wszystkie rodzaje budynków	A	B	C	D	E	F	Suma liczby transakcji w dzielnicach:	Udział %
Bałuty	Ilość transakcji 2017r.	728	271	254	30	113	54	6	728	28%
Górna	Ilość transakcji 2017r.	783	463	194	47	26	48	5	783	31%
Polesie	Ilość transakcji 2017r.	433	218	34	77	20	54	30	433	17%
Śródmieście	Ilość transakcji 2017r.	212	30	49	118	1	12	2	212	8%
Widzew	Ilość transakcji 2017	406	221	56	28	14	71	16	406	16%
	Suma	2562	1203	587	300	174	239	59	2 562	
	Udział w %		47%	23%	12%	7%	9%	2%	100%	100%

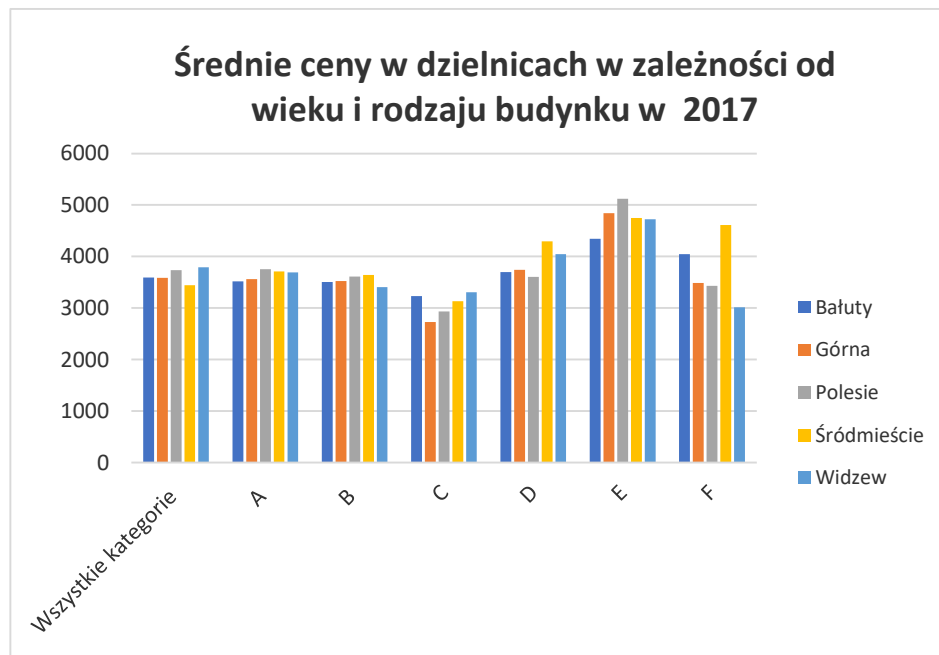
Analiza liczby transakcji w poszczególnych dzielnicach według wieku budynku wykazała, że dominują transakcje lokalami w budynkach z wielkiej płyty wybudowane w latach 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku – jest to aż 47% transakcji w 2017 r. Największa liczba takich transakcji dotyczy dzielnicy Górna. Jeśli dodać najbardziej zbliżone rodzajowo kategorie A, B i D to stanowią one 77% rynku w 2017r. Lokale w kamienicach stanowią 12% wszystkich transakcji w 2017r. i najwięcej odnotowano ich w Śródmieściu i na Polesiu.

Lokale na rynku wtórnym w najnowszych budynkach dotyczą jedynie 9% ogólnej liczby transakcji.

Proporcje są zbliżone jak w roku poprzednim.

Tabela nr 16 Średnie ceny nieruchomości lokalowych w budynkach według kategorii i dzielnicy w 2017r.

Dzielnica:	2017	Wszystkie rodzaje budynków	A	B	C	D	E	F
		zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²	zł/m ²
Bałuty	średnia cena	3595	3518	3504	3234	3700	4343	4045
Górna	średnia cena	3585	3560	3525	2729	3741	4844	3489
Polesie	średnia cena	3739	3753	3614	2936	3605	5121	3433
Śródmieście	średnia cena	3443	3714	3639	3132	4297	4751	4609
Widzew	średnia cena	3791	3691	3404	3309	4049	4720	3013
Średnia dla kategorii w całym mieście			3613	3519	3046	3727	4752	3426

Analiza średniej ceny w zależności od rodzaju i wieku budynku potwierdziła wyraźne różnice w cenach w zależności od tej cechy.

Najwyższe ceny średnie uzyskane zostały w segmencie lokali w najnowszych budynkach wybudowanych w okresie po 1999r. Średnia cena dla całego miasta dla tego rodzaju budynków wyniosła 4752 zł/m². Najwyższą średnią odnotowano w dzielnicy Polesie, a najniższą na Bałutach. Co może zdziwić - na przedostatnim miejscu w segmencie E znalazła się średnia z dzielnicy Śródmieście.

Najniższa cena średnia 3046 zł/m² dotyczy lokali w kamienicach przedwojennych i z XIX wieku. Najniższą średnią w segmencie kamienic odnotowano w dzielnicy Górna.

Analiza wykazała, że nie ma znacznych różnic w cenach średnich pomiędzy segmentami A oraz B, choć ceny średnie w segmencie A (bloki z wielkiej płyty - lata 60-te i 70-te) są wyższe niż w przypadku cen za lokale w blokach z kategorii (B – lata 50-te i 60te). Średnia cena za młodsze budynki z wielkiej płyty wyniosła 3613 zł/m², a za starsze 3519 zł/m².

Średnia w kategorii D, do której zaliczono budynki z lat 80-tych i 90-tych niezależnie od rodzaju konstrukcji, była odpowiednio wyższa niż w zbliżonych kategoriach A i B i wyniosła 3727 zł/m². Średnia ta jest jednak o ok. 1000 zł/m² niższa niż za lokale w budynkach z sąsiedniej kategorii E (budynki wybudowane po 1999 r.)

Należy zwrócić uwagę na to, że na ceny miały wpływ różne cechy a nie tylko wiek i rodzaj budynku, dlatego analiza obarczona jest pewną niedokładnością, gdyż nie uwzględnia wpływu innych czynników na wysokość cen transakcyjnych.

Wnioski – porównanie segmentów w okresie 2016 i 2017

Tabela poniżej przedstawia porównanie cen średnich w poszczególnych kategoriach budynków w latach 2016 i 2017.

Analiza wykazała, że w każdym z segmentów nastąpił wzrost cen średnich w 2017 roku. Najwyższy wzrost ok. 16% dotyczył kategorii C – kamienic, gdzie ceny średnie są najniższe.

Najmniejszy wzrost zaobserwowano w segmencie E – budynków najnowszych wybudowanych po 1999r., gdzie ceny średnie są najwyższe – jedynie 2%.

Kategorie najbardziej zbliżone do siebie pod względem jakościowym, czyli A i D – miały identyczne wzrosty ok. 8%. W kategorii B odnotowano podobny wzrost na poziomie 10%.

Tabela nr 17 Porównanie średnich cen nieruchomości lokalowych w budynkach według kategorii i w latach 2016 i 2017r.

	A	B	C	D	E	F
Średnia dla kategorii w całym mieście w 2016r. (zł/m ²)	3353	3209	2616	3451	4674	3343
Średnia dla kategorii w całym mieście w 2017r. (zł/m ²)	3613	3519	3046	3727	4752	3426
Różnica w %	+8%	+10%	+16%	+8%	+2%	+2%

Analiza wieku i rodzaju budynku pozwoliła ustalić, że spadek liczby transakcji w roku 2017 w stosunku do roku poprzedniego spowodowany był mniejszą liczbą transakcji lokalami w budynkach ujętych w kategorii A (wielka płyta z lat 60tych i 70 ych) w 2016r. o 13%. Wzrost liczby transakcji nastąpił w podobnej kategorii D. Pozostałe kategorie nie różniły się znacząco liczbą transakcji w latach 2016 i 2017 r.

Tabela nr 18 Porównanie liczby transakcji nieruchomościami lokalowymi w budynkach według kategorii w latach 2016 i 2017r.

	A	B	C	D	E	F	Suma:
Liczba transakcji dla kategorii w całym mieście w 2016r.	1387	583	304	136	237	59	2707
Liczba transakcji dla kategorii w całym mieście w 2017r.	1203	587	300	174	239	59	2562

2.3.13. Wnioski z analizy ryнку wtórnego nieruchomości lokalowych mieszkalnych

1. W latach 2016 i 2017 do analizy przyjęto 5269 transakcji nieruchomościami lokalowymi. Z tego 2707 transakcji zawarto w 2016 r., a w 2017 r. liczba ta spadła do 2562. Spadek spowodowany był mniejszą liczbą transakcji lokalami w budynkach z wielkiej płyty wybudowanych w latach 60-tych i 70-tych XX-wieku.
2. Analiza rynku wtórnego wykazała, że największa liczba transakcji miała miejsce w latach 2016 i 2017 w dzielnicy Bałuty. Dzielnica Górna znalazła się na drugim miejscu pod względem liczby transakcji. Transakcje z tych dzielnic niezmiennie dominowały również w poprzednich latach.

Najmniej transakcji na wtórnym rynku odnotowano w dzielnicy Śródmieście (7% w 2017r. i 8%. w 2018.r) Duża liczba transakcji na Bałutach i na Górnej uzasadniona jest dużym

zasobem i podażą nieruchomości – głównie lokali w budynkach z wielkiej płyty z lat 60-tych, 70-tych i 80-tych.

3. Cena średnia w 2016 r. wyniosła 3361 zł/m², a w 2017 r. 3633 zł/m². Wykres cen potwierdził, że ceny w 2016 r. były stabilne, a w 2017 r. widoczne jest lekkie nachylenie linii trendu. Wzrost cen w 2017 r. potwierdza wzrost cen w budynkach w kategorii A i D (bloki z lat 60-tych-90-tych) o 8% oraz w kategorii B o 10% (bloki 50%-60%). Największy wzrost ceny średniej na poziomie 16% zaobserwowano za lokale w kamieniach przedwojennych i z XIX wieku.

Najmniejszy wzrost na poziomie 2% dotyczył lokali w najnowszych budynkach wybudowanych po 1999 r. Jest to segment o najwyższych cenach średnich.

4. Najdroższą dzielnicą na rynku wtórnym było Śródmieście w 2016r. i Widzew w 2017 r.
5. Tak jak w poprzednich latach niezmiennie najwięcej transakcji nieruchomościami na rynku wtórnym odnotowano w przedziale powierzchniowym od 40 do 59,99 m² (47% w 2016 r. i 49% w 2017 r.). Na drugim miejscu znajdują się najmniejsze lokale poniżej 40m² (36%).
6. Jeśli wziąć pod uwagę najbardziej zbliżone rodzajowo kategorie A, B i D (bloki z lat 20-tych - 90-tych), to stanowią one 77% -78% liczby wszystkich transakcji.